

Prvi slovenski časopis za brezdomstvo in sorodna socialna vprašanja

Kraljii *ca* ulice

18

oktober 2007

Cena 1€,
polovico dobi
prodajalec

Črnolaska z globokimi očmi je Vesna Č., kuharica, ki ji zdravje kljub najboljšim letom ne dopušča več sukanja po kuhinji. Kadar jo prime, da bi obupala nad svojo željo po stanovanju in kakem delu, jo drži pokonci dejstvo, da je mati, na kar je v življenju najbolj ponosna.

KAZALO

Uvodnik	3
To sem jaz	3
Načrtne zablode gnilega	4
Dogodki	6
THC odvisnik	8
Razstava	10
Social-ego turbulanca	10
Pisma bralcev	11
Nasvet našega kuhanja	11
Tatoo zgodba	11
Kraljevski forum	12
Pogled s strani	16
E-debata	18
Hepatitis C	19
Božji ping pong	20
Izra rešetk	21
Sol & Koper	22
Dnevnik lopova	23
Gostujući kolumnist	24
Zgodba bodočega svetovnega prvaka	25
Nekaj cestnih	26
Pred 100 leti	27
Kralj & kraljica	27
Brezplačne prireditve	28
Ulični horoskop	28
Oglasna deska	29
Razvedrilo	30

KRALJI
ULICE

vsi drugačni
vsi enakopravni

Slovenija je s 1. majem 2004 postala članica Evropske unije.
Ta publikacija je prejela finančno podporo programa, s katerim želi slovenska vlada prispevati k obveščenosti, razumevanju in javni razpravi o članstvu v EU ter o vseh posledicah članstva za življenje slovenskih državljanov in državljanov.
Program obveščanja izvaja Urad vlade za komuniciranje.
Vaša vprašanja so vedno dobrodošla na evrofonu 080 2002, v evronabiralniku,
Gregorčičeva 25, 1000 Ljubljana, na elektronskem naslovu evrofon@gov.si in na domači strani <http://evropa.gov.si>, kjer so vam na voljo tudi informacije.

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev ter da bi postal redni, mesečno izhajajoči časopis, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajate časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljate le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnjem, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsičljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa Kralji ulice izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz sam/a.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice.

Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil!

Zbiranje prispevkov ZA PONATIS ČASOPISA ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

Urednica: Špela Razpotnik

Namestnika urednice (na porodniškem):
Bojan Dekleva in Maja Vižintin

Uredniški odbor: Luna Jurancič Šribar,
Alenka Lamovšek, Gregor B. Hann,
Tomislav Gruden, Maruša Bertoncelj

Sodelavci uredništva: Toni Meško, Tanja
Vuzem, Maja Kozar, Bojan Kuljanac,
Andrej Mesarič, Urban Tarman

Oblikovanje: Daniel Novosel

Lektoriranje: Matilda M. Dobro, Maruša
Bertoncelj, Darja Pekolj

Ilustracije: Nik Knez, Damjan Majkić,
Matilda M. Dobro, Jané

Fotografija na naslovnici: Jaka Adamič,
Dnevnik

Tisk: Tiskarna Vovk

Izdajatelj: Društvo Kralji ulice

ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije je v Sloveniji 20 EUR, v tujini pa 40 EUR.

Naslov uredništva: Društvo Kralji ulice,
Poljanska cesta 14, 1000 Ljubljana.

Telefon: 059 022 503 Fax: 059 022 504

E-mail: kraljiulice@gmail.com

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne
prispevke: 05100-8012105010
odprt pri ABanki Vipa d. d.

PROJEKT PODPIRAJO

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za kulturo -- Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve -- Urad za mladino -- Urad Vlade za komuniciranje.

Od januarja 2007 so Kralji ulice član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

www.street-papers.org

Mnenja avtorjev prispevkov ne odražajo vselej mnenj uredništva.

»Norošniška« družba

UVODNIK

avtorica* Luna J. Šribar

Zadnje dni na vseh straneh ugibajo, od kje takšne podražitve. Podražili so se osnovni prehrabni izdelki. Kruh se je čez noč podražil za petino. Treba je poiskati krivca. Najbrž je vzrok v napačni finančni politiki vlade in pa vstop v EU – ne, kmetje hočejo zaslužiti, ampak zagotovo so za nenaden dvig cen krivi trgovci. Ugotavljanje krivca pa ne spremeni dejstva, da v Sloveniji količina vrnjenega oziroma neprodanega kruha znaša med 12 in 14 tisoč ton letno. Večina ga konča na smetiščih.

Se pravi, kruha je dovolj. Kruha je toliko, da ga mečemo v smeti. V smeti! Marsikatero gospodinjstvo meče v smeti star kruh, da ne govorimo o količinah neprodanega kruha v pekarnah, trgovinah. Hrano se v zahodnih »razvitih« državah meče stran. Stavim za karkoli, da bi skoraj vsako gospodinjstvo ljudi srednjega ali višjega sloja z odvrženo hrano nahranilo vsaj še enega posameznika, posameznico.

V našem društvu smo se dogovorili s sosednjo pekarno Kruhek, da hodimo k njim vsak dan iskati kruh, ki je ostal od prejšnjega dne. In potem čez dan vsega pojemo ali pa ga razdelimo po terenu. Na isti način dobimo tudi tortice iz slăščarne Zvezda, ki poidejo v hipu. Pa ni bilo potrebno veliko: en obisk, dogovor, pripravljenost na obe straneh pa smo pri nas siti, in to zastonj. Skoraj tako malo bi bilo potrebno tudi, da bi se poskrbelo za osnovne potrebe vseh državljanov in državlank tele male Slovenije. A kaj ko časa za dogovarjanje pri »ta glavnih« ni, volje pa še manj. Oziroma so osredotočeni na bolj pomembne teme: kako bo Slovenija postala bolj konkurenčna v globalnem gospodarstvu, kako bomo povečali produktivnost ...

Velike firme, ki ustvarjajo ogromne dobičke, zmečejo na tisoče evrov samo za to, da se ob cesti nalepi njihov oglas za karkoli že, ki mu ob poplavi vseh drugih oglasov in informacij ljudje sploh ne posvečamo več pozornosti.

Potem lahko skoraj na vsakem koraku naletimo na v oči bodeča neskladja nore potrošniške družbe, ob katerih nas že mora vsaj malo špikniti pri srcu: Ogromen svetlec reklamni pano za novi BMW, pod njim pa klopca, na kateri spi zanemarjen, slabo oblečen človek. Pa ne bom razglabljala, čigava krivda je to, ker me trenutno bolj zanima, kaj bi se dalo narediti iz nastale situacije. Ko sem bila majhna, sem kot vsi ostali otroci mislila, da odrasli že vedo. Zdaj sem odrasla, pa ne vem. Ne vem, v kakšni »norošniški« družbi, za vraga, živimo, da tolerira take obscenosti. Začela bom pri sebi in svojem odnosu do kruha.

Ne zaupam domačim politikom.
www.brezdomci.org

Pošlji SMS s ključno besedo BREZDOMCI na 1919 in daruj 0,96 EUR (230 S tistim, ki so razen dostojanstva izgubili vse).

TO SEM JAZ

avtor* Peter Bolješik

Prihajam s Češke. Ime mi je Peter, star sem 29 let, sama ulica pa mi šteje 10 let. Svoje življenje bi lahko opisal kot nekakšno veliko potovanje po svetu, svoje sanje pa z dvema besedama: Afrika in Jamajka. Prepotoval sem že celo Evropo in se trenutno zasidral pri vas, v Ljubljani. Po naključju sem spoznal prodajalko časopisa Kralji ulice, Boženjo, z ekipo, ki me je seznanila s tem svetom, z ljubljanskimi klošarji, z samo prodajo časopisa, ki mi gre solidno od rok. S podobnim časopisom in projektom sem bil seznanjen že doma, na Češkem, kjer sem prodajal naš časopis Novy prostor. Rad se zabavam, žuriram, ljubim glasbo, punk in hardcore. Moja pot pa se bo končala v Afriki, to dobro vem! Najdete me pred trgovino na Cigaletovi ulici. Vabljeni vsi, ki me želite spoznati ali kupiti časopis. Še posebej punce!

Tanja Vučem

NAČRTNE ZABLODE GNILEGA

avtorica* Matilda M. Dobro

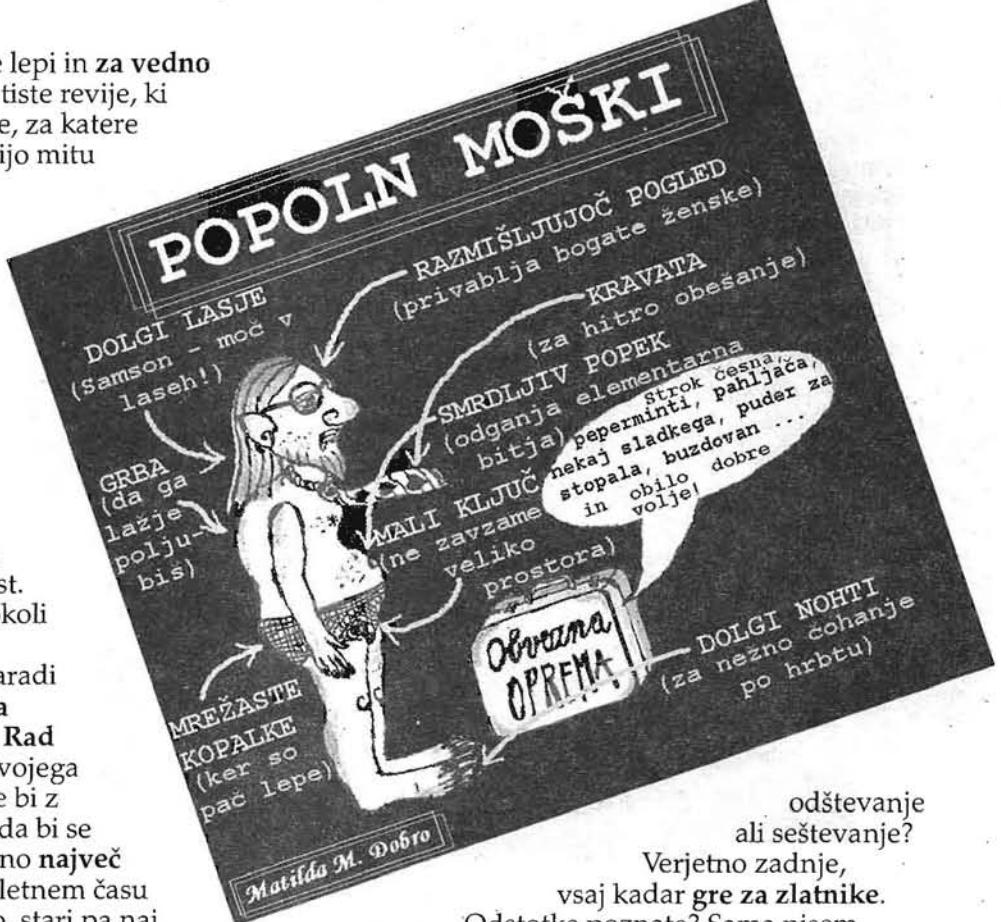
DRUGIČ: Sladka celulitna poezija in skoraj usodni konec družbe (no, moj ...)

Ste že lepi, še vedno mladi? Ste še lepi in za vedno mladi? Kupujete svojim otrokom tiste revije, ki imajo slogan: Rad sem mlad? Tiste, za katere oglase pišejo očitno ljudje, ki sledijo mitu mladosti in ne morejo sprejeti svoje minljivosti? **Fuj in fej takim vzklikom!** Otroka ne skrbi za njegovo mladost, njemu je vseeno, glavno, da je srečen, da ima podporo bližnje in daljne skupnosti pa še drobtinico česa. Kdo je najraje mlad? Seveda tisti, ki to več ni ali pa kmalu ne bo več – vsaj po družbenih določilih. **Gradovi v oblakih** tako mamijo, prav tako vsa prejšnja poletja ... **Vzburjata** nas nedosegljivost in nepovratnost. Pa toliko je še potrebno pomesti okoli hiše ...

Otrok je rad otrok, ker JE, in ne zaradi svoje mladosti. Zakaj se izdelki za seniorje ne ponašajo s sloganom: **Rad sem star?** Star človek, se zaveda svojega stanja, svojega statusa; zakaj se ne bi z njim pomiril in užival v njem, ne da bi se primerjal s tistimi, ki imajo trenutno največ vidne moči, ker so pač v drugem letnem času življenja. Mladi naj uživajo, ker so, stari pa naj se veselijo tega, ker so imeli čast in priložnost izkusiti tako ogromno paleto barv, ki pa jo še vedno držijo v rokah. Sprejmimo svoje lastnosti, svoj čas. Uživajmo na stežaj!

Imate radi čokolado? Uživate, kadar jo jeste, ali vam zraven neslišni glas žuga? Kupujete revije predvsem za žensko populacijo, ki večinoma razpredajo o lepih ritkah, čvrstih stegenčkih in dietah? Ste videli predzadnjo zimo ravno takšno, ki je bila zavita v lično folijo, zraven pa poklanjala čokolado? Khm, khm ... Domiselna rešitev! Običajno najprej kupimo čokolado, pred, med in po užitju se sprašujemo o njenih stranskih učinkih na naše telo (ne pa tudi na naše počutje), potem pa zavijemo v trafiko, da si priskrbimo še kurativo - dietne napotke iz rožnatih revij. Tukaj so ponudili izvirno strategijo, ki omogoča prihranek časa: čokolada plus takojšnja intervencija pri t. i. sladkih pregrehah.

Podoben primer je bilo zadnjo jesen zaslediti tudi v nekem tedniku, ki je razglabljal o škodljivosti Barbie punč na razvoj, samopodobo deklic, hkrati pa na isti strani oglaševal omenjene plastične krasotice. Še morje takih absurdnih dopolnjevanj je zaslediti, če le znate brati med vrsticami oziroma uživati v simfoniji tudi takrat, ko je čas za celinsko pavzo. No, ni res ... Samo gledati morate in ob tem videti, branje ni potrebno. Še manj tisto medvristično! Kako pa kaj matematika, vam gre? Imate raje

odštevanje
ali seštevanje?

Verjetno zadnje,
vsaj kadar gre za zlatnike.

Odstotke poznate? Sama nisem več v to prepričana. V zadnjem zimskem katalogu nekega tujega podjetja, ki rad pomaga Slovenkam do popolnosti, sem končno našla krema proti nadležnemu celulitu, ki me ovira in ogroža v vsaki sekundi, ki jo preživim s seboj, kajti z drugimi si sploh ne drznem. Estetika neokusnega – le kdo bi jo hotel?

Po prvem navdušenju pa sem bila skoraj ob življenje! Pozor: Uporaba tega izdelka zmanjšuje videz maščobnih blazinic za 231%. Imela sem veliko nesrečo, da sem se z njo mazala ravno v toaletnem prostoru med opravljanjem potrebe, pri tem pa počasi pričela kopneti in cofnila v školjko. Drobna in ničeva sem postajala. Izginjala sem in že mahala onostranstvu. Res da se je krema v straniščni vodi že malce sprala z mene, vendar pa mi je nato pretila utopitev, saj sem se že neznansko pomanjšala ... Bilo je, kot bi se borila s podivanimi valovi morja med nevihto.

K sreči je še ob pravem času prišla malo potrebo opravit mama in po koncu le-te v svoji rumenini opazila nekaj vreščečega, črvu podobnega. Ni poslušala razuma, le srce je pelo, zato je vedela (mame vedno vedo!), da mora tisto reč pobrati iz notranjosti stranišča. Imela sem še kakšne 3% ... Joj, sploh ne vem, kaj bi bilo, če se ta sreča v nesreči ne bi zgodila in bi mazilo učinkovalo za vseh 231%. Jojme ...

Sklepna ugotovitev ugaša na kamnu popolnosti. Vi pa svoje poslanstvo raje ugasnite kje druge, kje, kjer je še kaj nepopolnega. **Nepopolnost** je popolna, saj se giblje, raste, hoče biti boljša. Popolnosti ni, je le njen občutek, ki zavira naš napredok, saj smo po svojem mnenju že dosegli največ.

S spoštovanjem (in figo v žepu),
Matilda M. Dobro

Kraljevske misli

Ko se zaveš, koliko energije ti pobere, da si zapomniš sleherno izgovorjeno laž ... raje govorиш resnico! Je vedno enaka!

S klošarji se veselo pogovarjam v klošarskem žargonu o vsem mogočem. Ko sem v družbi intelektualcev ... molčim, saj nisem »njihov«!

Raje sem Kralj med klošarji, kot klošar med kralji!

Drugemu pomagati ni težko. Že nekaj podarjenih novččev nas naredi dobrotnike. Zatagne se pri samopomoči!

Največ »junakov« in »herojev« ne rodijo ženske, temveč gospod ... alkohol!

Kralj 'O Tone Prvi

Dokler sem živ

Dokler sem živ
prisoten v brbotajočih besedah
nagajivih pogledih
se bom boril, šopiril in ljubil
kot včasih
kot divji mulc
da bi trenutke
ko je vse tako mirno
polno barv, ropota in strasti
zadržal v spominu
za trenutke tu in zdaj
manj žive
bolj blede
v odhajanju onstran
in prihajanju novega.

Urban

P. S. Baje v enih od prihodnjih številk Kraljev ulice **lično darilo**: dom, ki si ga lahko postavite kjerkoli pod soncem, in tudi tam, kjer ga ni – priročen šotor iz neuničljivega PVC-ja ... In če kupite izvod točno pet do enih, dobite zraven še osla, ki mu iz zadnjika letijo zlata jajca, kadar mu žvižgate slovensko himno. Hja ...

Bela puščava

Neka ptica
nad puščavo belo je letela
blizu tlem magnetno.
Brez kril
ji moč je nudila belina,
ko pozorno je iskala
jekleno moč prozorno.

Skrhane kosti
in bucika v očesu
je vse, kar je ostalo od
nekaj ponosnega človeka.
Preobleka,
ki stabilnosti ne nudi
iz perja, se vetru ne upira.

Če ne sprejme,
neznosna bolečina ga uniči,
če močneje vdihne,
razblini ga v vesolje;
plitko diha,
vetru se prepriča,
puščave bele se dotakne.

Zaslepi ga vera, laž
in hipnoza,
ko mu zadnja doza
po telesu igra turista.

Prepusti se lagodju,
ko ga živi pesek bele puščave srka,
pošlje in odvrže mu telo,
lastni duši pokopani.

mIHA Indihar

V sredo, 5. 9. je bil v zavetišču za brezdomce na Poljanski poseben dan. Obiskala jih je namreč dvanajstčlanska snemalna ekipa nanizanke Začnimo znova, da bi posnela cadre za del epizode, v kateri Franci Kek igra brezdomca. V pristnost prizorov ne dvomimo, saj so se tako Franci kot naši fantje dobro vživelji in nadvse zabavali. Na sliki: Alija Brigić, Franci Kek, Ivo Čekić, Aleš Mrak, Janez Smrke ter član snemalne ekipe v akciji.

foto* Gruden Tomislav GTS

Sporočilo za javnost –
1. oktober 2007

Svetovni dan habitatata

**Uveljavljanje pravice do primerne nastanitve je mogoče ...
če obstaja politična volja!**

FEANTSA (evropska federacija organizacij, ki delujejo na področju brezdomstva) na svetovni dan habitatata, ki je letos 1. oktobra, poziva evropske vlade, naj uzakonijo pravico do primerne nastanitve in jo vsem v Evropski uniji tudi omogočijo ter naredijo dostopno.

Pravica do primerne namestitve se ne nanaša le na ljudi, ki živijo na cesti. Obstajajo skrite, manj vidne oblike brezdomstva, kjer so ljudje nastanjeni v prenaseljenih, za človeka neprimernih in negotovih prebivališčih. Dostop do primerne nastanitve je prvi pogoj za doseganje osnovnih človekovih pravic in polne vključenosti v družbo.

Več držav v Evropi (Francija, Španija, Škotska) je dokazalo, da z zadostno politično voljo uveljavitev pravice do primerne nastanitve ni samo izvedljiva, ampak je tudi učinkovito in dolgoročno sredstvo za boj proti brezdomstvu in izključenosti.

»Uveljavljanje pravice do primerne nastanitve je učinkovito orodje za napredovanje politik na področju brezdomstva, saj zavezuje vlade k strateškemu razmišljaju in razvoju integrativnega in dolgotrajnega pristopa«, poudarja Freek Spinnewijn, direktor FEANTSE.

Uzakonitev pravice do primerne nastanitve ni prazen ideal, ampak učinkovit in inteligenten način za približevanje cilju – to je premagovanju brezdomstva v Evropski uniji.

FEANTSA

foto* Gruden Tomislav GTS

foto* Gruden Tomislav GTS

Oživimo Fužine

V soboto, 15. 9 2007 smo se zbrali ob deveti uri pred dnevnim centrom Kraljev ulice, od koder smo odšli z avtobusom na Fužine. Ko smo prišli tja, nas je pričakal Leon Matek - organizator čistilne akcije odvrženih igel in vodja programa Korak, s katerim smo se najprej pogovorili o varnosti pri pobiranju igel, nato pa se razdelili v skupine.

Zbralo se nas je osemnajst, in sicer Andreja, Darko, Davor, Marko, Petra, Miran, Matilda, Bojan-Jogi, Peter, Urban, Saša, Ažbe in Vran, Maja, Rajko, Tomi in Anja ter moja malenkost Vili. Akcija je bila zelo uspešna, saj smo na različnih lokacijah (pod mostovi, na zapuščenih vagonih, v okolici šole itd.) pobrali kar 530 odvrženih injekcijskih igel. Igle smo pobirali tudi na območjih, kjer se igrajo otroci.

Z akcijo smo začeli približno ob deseti uri ter jo zaključili ob pol enih, saj nas je nato čakal zelo dober golaž, ki ga je pripravila Slovenska vojska. Po končani akciji smo si ogledali še nastope folklornih skupin ter turnir v malem nogometu. Vzdušje je bilo odlično!

Ta akcija je dobila zelo pozitivno oceno, saj se otroci nekaj časa spet lahko brezskrbno igrajo. Med pobiranjem pa mi je hodila po glavi misel, zakaj ni vsak uživalec drog vsaj toliko ozaveščen, da bi iglo za sabo pobral vsaj tam, kjer se zadržujejo otroci. Če že škoduje sebi in svojemu zdravju, naj vsaj drugim ne ...

Zahvala gre vsem, ki so pri tej akciji tako ali drugače sodelovali!

Vili

foto: Nataša Svetovalnica Fužine

foto: Nataša Svetovalnica Fužine

SREČANJE PROFESIONALNIH IN »ULIČNIH« NOVINARJEV

15. in 16. oktobra se bo pod okriljem društva Kralji ulice odvijalo novinarsko usposabljanje na področju socialnih problematik. Namenjeno bo **poklicnim** novinarjem ter **nepoklicnim novinarjem**, ki sodelujejo pri ustvarjanju t. i. »**uporabniških medijev**«, to je medijev, ki jih izdajajo organizacije različnih skupin socialno izključenih ljudi. Osnovni namen usposabljanja je spodbuditi kredibilno, **kakovostno, nediskriminаторno ter uravnoteženo novinarsko poročanje o različnih socialnih tematikah**, kot so npr. revščina, socialna izključenost, zasvojenosti, duševne bolezni itd. Predvidoma bo predavalо šest predavateljev oz. predavateljic, ki se z dotedanjim področjem ukvarjajo strokovno in novinarsko. Predavanja bodo namenjena tudi predstavljanju inovativnih in doslej manj poznanih žanrov in oblik literarno-novinarskega dela ter novi vrsti medijev, kot so npr. ulični časopisi, terapevtsko pisanje; prvoosebni pristop in fenomenološki pristopi pri raziskovanju ter pripravi prispevkov. Posredno bo usposabljanje omogočilo vzpostavitev stika med poklicnimi novinarji ter novinarkami in socialno izključenimi posamezniki ter obojestransko izmenjavo izkušenj. S projektom želimo omogočiti nepoklicnim novinarjem (različnih uporabniških medijev), da pridejo v tesnejši stik z novinarskim delom, jim omogočiti usposabljanje, ki bo pripomoglo k nadaljnemu ustvarjanju.

Luna J. Š.

V Kraljih ulice letnika 2007 v nadaljevanjih objavljamo 10 delov knjige »THC odvisnik«. Njen avtor NIX ZENK jo je skoraj v celoti napisal pod vplivom THC-ja, zaradi znanstvenih razlogov, da bi bilo mogoče preštudirati, kakšna je THC odvisnost in kakšen je THC odvisnik. V prvih dveh zvezkih Nix Zenk opisuje, kako je začel kaditi marihuano. To se je zgodilo pred več kot desetimi leti v nekem večjem mestu sosednje države. Nix je bil takrat težek alkoholik, vendar ne žicar ali klošar. Po spoznanju THC-ja je počasi prenehal piti alkohol in postal velik poznavalec vseh oblik THC-ja. Tu objavljamo predzadnji del Nioxega 14. zvezka, kjer opisuje dogajanje neke noči petka 13. v nekem neznanem mesecu leta 2006.

Par dimov in je vse v redu, zunaj je kar mirno. Verjetno bom moral prodat ta skank ali pa skaditi enega, dva na dan. No, eni zunaj so bolj »pod vplivom« kot drugi, eni si pojede zunaj, oni, ki so bolj pod vplivom alkohola, kar je dobro, jih vsaj ne zebe. Če bi moral zdaj jaz kam s kolesom, bi rabil rokavice – usnjene, ki jih na srečo imam. Najbolj pogumni si žvižgajo in se ničesar ne bojijo, kot tudi jaz ne, razen da se bojim, da bom zaradi tega hudega skanca zbolel, drugega pa nimam, tako da bom poskusil del tega petka prešpricati in bom dolgo spal (če bom lahko) in poskusil bom ne kaditi, saj ima to lahko hude psihološke posledice. Ko bi vsaj živel v miru in pod oknom slišal le čričke peti, nočni zbor čričkov.

Ti, ki pod oknom nekaj žvižgajo, kot da bi peli, te je verjetno strah, ali pa hočejo druge spraviti v dobro voljo, ali pa si kar nekaj domisljajo. Na radio Dur je dobra glasba. Le kaj bi se moral batiti tega petka 13., saj sem že veliko trpel. Tako da mislim, da je zdaj čas, da kdo drug prenaša moje breme, zaradi katerega sem v duševni stiski. Bom še par dimčkov ... Bolnik, zaprt v sobi, za delovno mizo prikovan vsak dan, dan na dan, ni pijan, ampak bolan, ampak on ve, da je manj bolano sedeti za mizo z ugaslim jointom v levi roki, kot pa se dreti zunaj in popivati, to je pač bedarija, izguba časa. Je pa res, da si tako lažje nabiraš življenjske izkušnje in v glavi se ti dogaja, pa ful imaš kondicije in nič te ne boli, tudi če se zakotališ 15 metrov po kamenju navzdol oziroma padaš čez ograjo, ko si toliko pijan. Ali pa za petek 13. vzameš kladivo za razbijanje šip v avtobusu in potem točno ob polnoči ob polni luni v petek 13. razbiješ enemu oko zaradi tega, ker se je preveč muval okrog tvoje punce, ko si jo še imel; ne, mislim, da to ni čisto zdravo! Kakor tudi to ni, da pridejo kmetje iz sosednje vasi pretepsi prvega, ki ga srečajo, vzameš nož in enega zabodeš v trebuh, ali pa to, da vržeš kemični svinčnik iz kavarne direktno župniku v glavo in se mrtev zgrudi 20 metrov niže v nezaščitenem kotu in za njim ostanejo kot v Alan Fordu le dim in čevlji, njega pa nikjer, le priče, otroci iz drugega sveta, kjer je lahko svet na dimenzije razdeljen. Ali pa so to božji otroci, ki jih vidi le pravi iskalec resnice; kot je tudi res, da se potem pripelje policija in on počasi odšepa po levi nogi vstran, saj mu nihče ne more dokazati umora, ker je truplo izginilo, ampak za vsak slučaj raje spizdi, oblečen je kot

pravi pilot matere zemlje, ali pa je tako vsaj hotel biti, čeprav se je v resnici zelo dobro počutil, ker se je ful dogajalo, za vsakim korakom in ovinkom, non stop speed v možganih.

Počutim se podobno temu, kar zdaj berete, ampak obenem vem, da pišem in sedim za mizo, utrujen od življenja in počasi uživam, kolikor se pač da, v duševnem miru, namesto da bi cel dan brezveze sedel na velikem lokvanju in meditiral, vam raje pišem, kar je lahko tudi meditacija.

Kot je na primer risanje v muzika-terapiji, ki jo izvajajo na sprejemnem oddelku. Ne morem pa verjeti, da se lahko človeku spremeni barva oči, v tem primeru iz lepe modre v rjavo in postanejo majhne, prej pa so bile velike modre. Rekla mi je, da sem ji s fukom vzel dušo, pa sem ji res, ker bi jo moral očistiti in ji jo vrnit. Je pa že delala par poskusov samomora, ker ni mogla enostavno biti le darilo od boga ali pa hudiča. Ampak ni boljšega, mačka s svojo sobo, veliko posteljo, prineseš ji travo in potem oba hočeta seksati in tako je to, se slečeta in se ljubita, ortodoksnو, nabijanje in lepo pobrito ozko pičkico, ua, to je bilo tisto ta pravo, najboljši tantrični seks, brez objemanja in dotikanja po seksu, »just orto fuck«! Bravo W! Ki je na žalost spet bila pred kratkim na slabih poteh in spet na zdravljenju. Če bi imel še naprej to punco s kratkimi postriženimi lasmi in lepimi modrimi očmi, bi nosila mojo jakno in svojo črno kapo Nike. Dvojni »v« pri njenem imenu sem napisal zato, ker je dvojček po horoskopu, ti so pa zajebani, če ne zjebeš ti njih, potem oni zjebejo tebe. Ampak W. je bila božji dar, čeprav je njo zanimal Satan, sem ji moral govoriti to, kar sem vedel, pozneje se srečava na psihiatriji, pa mi reče, da se je ljubila s Satanom, skoraj verjamem, kdo bi se pa branil sveže gole ozke pizdice. Bila sva samo ortodoknsna tantrična

seksualna ljubimca, travo
sva kadila. Na koncu je neka
psihiatrinja ugotovila, da sem jo
kao izkoriščal za seks, ampak je
njej bolj pasalo kot meni, saj ona
pred tem ni seksala štiri leta in je
bila resnično sveža, psihiatrinja
bi mi morala reči, da sem se ji za
dober celonočni seks oddolžil in
zahvalil s podarjeno marihuano,
ki mi jo je posadil sam Bog,
čeprav mi je cela kila segnila, ker
je nisem imel

kje sušit in
je bila pod
neko streho,
kjer je po
njej deževalo
in se je

zadušila med
časopisnim
papirjem
stisnjena.

Ampak bilo
je tudi dovolj
tistih štiristo
gramov, ona
je pokadila
300, jaz pa
100, tako da
zdaj naj pove
ta psihiatrinja
svoje mnenje,
če ve, koliko
denarja je
tristo gramov
»zelenega
zlata«,

in si naj
preračuna,
če sem dobro
plačal seks
ali nisem,
in ne govorite neumnosti, če ne
poznate cele resnice.

Bilo je super, ampak moram spet
zvit joint, no, zdaj na tričetr ure,
ker mi paše po jedi prižgat, po
seksu pa ne, razen če je to W. in
med odmori rolava jointe super
sibirskega skanka, ki seveda raste
tam, kjer ga posadiš, in ker če
raste v Sibiriji, potem mora biti
pri nas še boljši, se mi zdi!

*Bila sva samo ortodoksa tantrična seksualna
ljubimca, travo sva kadila.*

POČITEK

*Ah, ta noč nekega petka
13. se je komaj začela,
pa se že v glavi preriva
toliko misli in spominov.
Kaj bo šele v prihodnjem
nadaljevanju!? In kdaj je
leta 2006 sploh bil ta petek
13.? Le pobrskajte po
zvezdah in nam sporocite
svoje mnenje, v katerem
mesecu naj bi se nahajal
ta petek 13.! Če se tak
najde, ki to odkrije in nam
sporoči, morda z njim
naredimo še intervju za
Kralje ulice. Berite nas!*

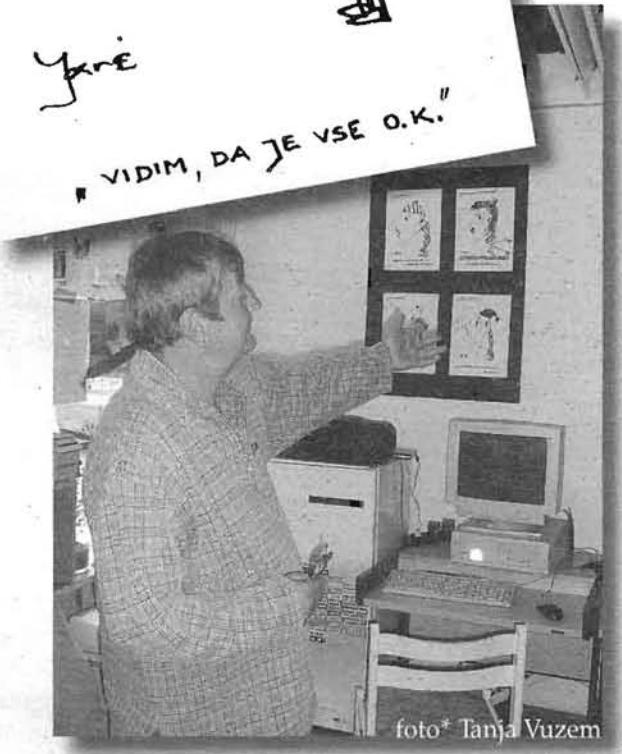
RAZSTAVA PRI KRALJIH ULICE

"ENOKI"
"JACK"

Janet

"VIDIM, DA JE VSE O.K."

Od 10. 9. do 8. 10. bodo stene distribucijskega dnevnega centra Kralji ulice bogatile zanimive, komunikativne, svojeglave karikature avtorja Janet! Vabljeni, da še v zadnjih dneh razstave obiščete naše prostore ter kakšno »stensko spogledljivko« za simbolno protiplačilo odnesete domov! Pridite!

Duša z očmi

Vsakodnevno slišim, da smo klošarji zahojeni, zabitni, ničvredni, zgube, smrdljivci, pijandure, lenuhi in kar je še leposlovnih pridevkov ljudi, ki mislijo s tujo glavo. Vse to me komajda predrami iz mrzle odrevenelosti pred tržnico, kjer prodajam Kralje ulice, saj vem, da smo na svetu ljudje in oni drugi ... »človekoliki«!

Pa je res tako?

V ponedeljek, 3. 9. 2007 me je prijatelj-klošar povabil naj prideš na otvoritev razstave njegovih karikatur v prostore Kraljev ulice na Poljansko 14. Seveda sem ga debelo pogledal, saj nisem vedel, da riše. No, ja, vedel sem že, a ga nisem resno jemal. Prevečkrat sem bil priča vseobsegajoči genialnosti, ki se je stopnjevala z nivojem vina v riti.

Obljubil sem, da bom prišel, čeprav sem daleč doma. Za prijatelja! In sem prišel ...

Najprej sem mislil, da ne vidim prav, saj imam zadnje čase težave s sivo mreno. Potem sem umolknil – kar meji že na čudež! – in se osredotočil na risbe na steni.

Madonca!

Jani se je pokazal v novi, komaj verjetni luči! Da kar naprej nekaj godrnja, ni nič novega za nas, ki ga poznamo. Ne pa da zna kaj tudi povedati, da je še sposoben prijazne pikrosti, ironije, ki nasmeji ... ... da je naš Janko dober umetnik, ki se zna izraziti celo skozi karikaturo, da ima njegova duša oči, sposobne videti tudi smešno plát življenja ... Janez! Ponosen sem, da te poznam! Da sva prijatelja!

Kralj 'O Tone Prvi

(slikar, potepuh, klošar in še kaj)

P. S. Kot je bilo pričakovati, vsevedočih bananožerov ni bilo niti blizu, zato pa bodo imeli veliko strokovnega povedati, ko bo vino teklo skozi rit!

Bojan Sklepč

PISMA BRALCEV

Zdravo, KRALJI ULICE!

Vaš časopis je krasen, tako kot ste vi sami. Ne zamerite mi, če sem prvič kupila vašo revijo, ko je bila že deveta številka. Večkrat sem že razmišljala o nakupu vaše revije, pa se mi ni ponudila priložnost, sama pa se nisem dovolj potrudila. Zelo rada bom naslednjič kupila še ostalih osem številk revije, če jih le imate na zalogi. Ker imam tudi jaz doma nezaposlene člane družine, vam ne morem finančno pomagati, sem pa napisala (že davno) eno pesmico, ki se mi je porodila ob neki prigodi, ki me je še dolgo begala! Če je dobra za objavo v vašem časopisu, boste presodili sami! Lep pozdrav od zdaj naprej redne bralke vašega časopisa. Srečno!

R. M.

NASVET NAŠEGA KUHARJA

Za kosilo v naravi ali parku potrebujemo sledče sestavine:

Zeleno solato, čimbolj mastno klobaso, primerno za pridobitev holesterola, domače olje in kis iz tovarne, morsko sol, ker je živiljenje že tako preveč sladko, sladek feferon, ker je živiljenje že tako preveč pekoče,

in domač kruh iz pekarne, ker je »naš kruh« že tako preveč grenak.

Usedemo se nekam na klop, vse to pripravimo, če je klobasa prevroča, jo primemo v roke in tečemo tri kroge, da se ohladi, in končno vse skupaj v božjem miru pojemo, če nas seveda kdo ne zmoti.

Pa lep dober tek vam želi klošar Gregor-pek!

avtor* Peter Bolješik

Pri Nami je bil en fant zadeť,
ki je šel kar na pločnik ob cesti sedet.
Ob pogledih mimoidočih se je zmedel.

Rada bi mu pomagala
in dober nasvet mu dala,
pa ta trenutek ni bil dojemljiv,
saj se mu je le njegov svet zdel zanimiv.
Sedaj pa v DPČ-ju sedim
in si zaman želim, da prav njegov klic dobim.

P. S. DPČ - Društvo Projekt Človek,
organizacija za pomoč uživalcem drog

R. M.

TATOO ZGODBA

Človeško telo je lepo,
a včasih ga je nujno potrebno še polepšati. Tetoviral sem se v Pragi, bil sem nekakšen poskusni zajček. Mojstrovino mi je ustvaril moj prijatelj, nastala je pri njemu doma. Ta prijatelj ima sedaj svoj salón, kjer zelo uspešno opravlja svoje delo, in jaz ga nameravam še obiskati. Moja noga je sedaj še lepša, tetovaža mi pristoji. Pa pika!

foto* Tanja Vuzem

Predsedniške volitve

Ponovno pozdravljeni v forumu, kjer smo tokrat dali prednost v naši deželi trenutno najbolj aktualnim osebam – uradnim kandidatom za novega predsednika Republike Slovenije. Podobno, kot smo o problematiki brezdomstva in sorodnih socialnih temah lansko leto debatirali s kandidati za župana Ljubljane, smo tokrat izprašali štiri predsedniške kandidate: Danila Türk, Eleno Pečarič, Mitjo Gasparija ter Lojzeta Peterleta. Kot je razvidno s fotografij, sta se dva od kandidatov uspela odzvati tudi na povabilo na obisk našega dnevnega centra. Priložnost za pristnejši stik, oseben klepet ter celo skupno petje ni nikoli odveč.

Danilo Türk

1. Ali imate z brezdomci osebne izkušnje? Kakšne?

Največ srečanj z brezdomci sem imel v New Yorku. Tam jih je veliko. Včasih sva jim z ženo prinesla hrano in jim večkrat pomagala z denarjem. V Ljubljani pa kupujem Kralje ulice.

2. Kateri so po vašem mnenju vzroki za brezdomstvo?

Verjetno gre največkrat za izgubo službe ali stanovanja.

3. Kako razumete pojem socialna izključenost?

Kot tisto mero revščine, ki ljudem onemogoči, da bi normalno sodelovali v družbi. Začne se že z nezmožnostjo oditi na dopust, dobiti kreditno kartico, nadaljuje se z nezmožnostjo kupovanja v trgovinah in včasih z brezdomstvom.

4. V Franciji sta kandidat in kandidatka v predvolilni kampanji razpravljala o ustavni pravici do primerne nastanitve. Kaj mislite o tem?

Tudi pri nas imamo ustavno določbo (78. člen), ki obvezuje državo, da ustvarja možnosti, da si državljanji pridobjijo primerno stanovanje. Vendar je ta določba preveč splošna. Pravica do primerne nastanitve je v različnih formulacijah določena tudi v mednarodnopravnih aktih na področju človekovih pravic, ki zavezujejo Slovenijo, vendar zavesti o tem, da gre za del človekovih pravic, pri nas ni. Tudi o tem bi morali imeti kakšno razpravo.

5. Ali poznate idejo univerzalnega temeljnega dohodka? Vaše stališče?

Ideja univerzalnega temeljnega dohodka govori o tem, da naj bi vsi člani družbe imeli zajamčen temeljni dohodek. Ta razprava odpira širša družbena vprašanja in posega v same konceptualne temelje sodobne družbe. Tudi pri nas se je o tem pisalo, vendar se mi dosedanje razprave niso zdele dovolj realne. Verjetno bi bilo treba napraviti še kakšno študijo.

foto* Maja Vižintin

6. Ali kupujete časopis Kralji ulice? Ali ga tudi berete? Občasno ga pa res kupim in ga tudi preberem seveda.

7. Bi se odrekli plači pri vašem mandatu in opravljalni poklic kot častno funkcijo?

Tudi predsednik zaslubi plačilo za svoje delo.

8. Na kak način bi vi glede na protikandidate bolje vplivali na brezdomsko problematiko, na problematiko socialno izključenih skupin?

Vsekakor bi se zavzel za razpravo o socialni problematiki nasprok, o večanju socialnih razlik in o brezdomstvu posebej. Tudi s predstavniki brezdomcev bi se posvetoval o pripravi take razprave in o pričakovanih rezultatih.

9. Ali ste seznanjeni z višino socialne podpore? Ali veste, po kakšnem ključu se izračuna višina socialne podpore? Ali se vam zdi, da je mogoče z njo normalno preživeti?

Vem, da je denarna pomoč zelo nizka in znaša okoli 200 €. Odvisna je od dohodkov in števila družinskih članov, na katere se razdeli. Seveda je ta podpora prenizka za preživetje, vendar jo razumem kot krajšo obliko pomoči za izboljšanje socialnega položaja. Namenjena je za krajše obdobje, ko si nekdo ne more zagotoviti minimalnega dohodka za preživetje. S to pomočjo naj bi ljudje lažje poiskali izhod iz brezizhodne situacije.

Elena Pečarič

1. Ali imate z brezdomci osebne izkušnje? Kakšne?

Da, spoznala sem kar mnogo primerov, ko so ljudje ostali brez ustreznega stanovanjskega prostora zaradi lastne naivnosti, preračunljivosti drugih ipd. Posredovala sem po svojih močeh in znanju ter vzpostavljal stike s pritožbenimi institucijami in odpirala poti do raznih pisarn, kjer se ukvarjajo s to problematiko. Seveda je kup ovir, če oseba nima prav nobenega statusa in recimo nima osnovnih dokumentov ali bivališča. V teoriji oseba ne obstaja, v praksi pa ima vsakodnevni problem preživetja. Nekateri od njih se prav dobro znajdejo in zaslužijo celo več kot nekdo, ki cele dneve dela. Zato se nekateri ljudje nad njimi zelo hudujejo in razburjajo. Nekaterim pa takšno življenje ustreza, saj jim ni treba prevzemati nobenih odgovornosti, zato ne naredijo ničesar, da bi se razmere uredile, in tudi to je treba spoštovati. Vsekakor pa je zaskrbljujoče dejstvo, da se vse več ljudi znajde v tem položaju.

2. Kateri so po vašem mnenju vzroki za brezdomstvo?

Vzroki so različni, od izgube zaposlitve in socialne stiske, odvisnosti od alkohola in drugih odvisnosti, osebnih tragedij, razočaranj, funkcionalne nepismenosti do nasilja ... Potem je tu še veliko naivnosti ljudi in želje po lahkem zasluzku za čim manj dela, tudi morebitne »požrešnosti« in iluzij ljudi, da bi na lahek način zasluzili, v isti sapi pa izgubijo vse. Predhodnik brezdomstva je tudi hazarderstvo kot oblika odvisnosti, s katero so nekateri ljudje v nekaj minutah zapravili vse, kar so prigrali v življenju.

3. Kako razumete pojem socialna izključenost?

Socialno izključenost razumem kot nemožnost, da bi oseba odločala o sebi in o svojem življenju, v smislu odrinjenosti ljudi na margino zaradi ekonomskih vzrokov, osebnih okoliščin. Institucije, ki bi morale preprečevati socialno izključenost, se največkrat ukvarjajo pretežno same s seboj, namesto da bi učinkovito pomagale.

4. V Franciji sta kandidat in kandidatka v predvolilni kampanji razpravljala o ustavni pravici do primerne nastanitve. Kaj si mislite o tem?

Seveda se s tem strinjam in menim, da bi moralo to postati eno ključnih političnih vprašanj za našo prihodnost. Nenazadnje imamo tudi v naši ustavi v 78. členu zapisano dolžnost države, da zagotovi možnosti za primerno stanovanje. Ta člen je prazen, zato bi ga morali koncretizirati in približati praksi. Pri našem ogromno stanovanju, ki so prazna, na drugi strani pa ljudje nimajo temeljne nastavitev in pogojev za normalno in uspešno življenje, posledica je tudi, da se vse manj družin odloča za otroke, če ne morejo dostojno preživeti niti sebe.

foto*osebni arhiv

5. Ali poznate idejo univerzalnega temeljnega dohodka? Vaše stališče?

Poznam to idejo, ki bi bila pri nas in v večini sveta potrebna. Blaginja in blagostanje bi morala biti pravično porazdeljena.

6. Ali kupujete časopis Kralji ulice? Ali ga tudi berete?

Da, preberem ga občasno, zanimivo mi je bil projekt sodelovanja reprezentance brezdomcev na svetovnem prvenstvu v nogometu.

7. Bi se odrekli plači pri vašem mandatu in opravljalni poklic kot častno funkcijo?

V bistvu sem navajena na povprečno slovensko plačo, ki mi povsem zadostuje. Plačo predsednika določajo predpisi, poskrbela bi, da bi čim večji del šel v koristne namene.

8. Na kak način bi vi glede na protikandidate bolje vplivali na brezdomsko problematiko, na problematiko socialno izključenih skupin?

Imam veliko osebnih in delovnih izkušenj, ki jih drugi kandidati ne premorejo. Menim, da imam na tem področju veliko prednost, pa tudi moje delo govori temu v prid.

9. Ali ste seznanjeni z višino socialne podpore? Ali veste, po kakšnem ključu se izračuna višina socialne podpore? Ali se vam zdi, da je mogoče z njo normalno preživeti?

Socialna podpora naj bi služila za zadovoljevanje minimalnih življenjskih potreb v višini, ki omogoča preživetje. Preživetje pa je

omogočeno, če so upravičencu zagotovljeni dohodki, s katerimi razpolaga po plačilu davkov in obveznih prispetkov za socialno varnost, v višini minimalnega dohodka, določenega z Zakonom o socialnem varstvu. Za upravičenca, ki nima lastnih dohodkov po Zakonu o socialnem varstvu, se določi v višini minimalnega dohodka, ki pripada upravičencu po tem zakonu. Za upravičenca, ki ima lastne dohodke, se določi kot razlika med minimalnim dohodkom, ki pripada upravičencu, in njegovimi dohodki, ugotovljenimi na način, ki ga določa Zakon o socialnem varstvu. Za družino se določi kot razlika med seštevkom minimalnih dohodkov, ki pripadajo posameznim upravičencem oziroma družinskim članom, in dohodki vseh družinskih članov, ugotovljenimi na način, ki ga določa Zakon o socialnem varstvu. Poleg dohodninskega cenzusa je pri presoji upravičenosti pomembno, ali ima posameznik oziroma družina premoženje, s katerim bi se lahko preživiljala. Naša zakonodaja pozna trajno socialno podporo ali zgolj za določen čas glede na okoliščine, izredno za neko obdobje in enkratno. Moje mnenje je, da je izredno težko normalno preživeti z obstoječo višino socialne podpore, in sem prepričana, da bi morala biti višja. Bolj strogi pa bi morali biti tudi kriteriji za njeno uveljavitev ter večje upoštevanje individualnih izrednih okoliščin človeka, ki se je znašel v socialni stiski.

Mitja Gaspari

1. Ali imate z brezdomci osebne izkušnje? Kakšne?

Seveda jih imam. Če jih ne bi imel, bi pomenilo, da bi po svetu, torej tudi po Sloveniji, hodil z zaprtimi očmi. Njihove usode se me – tudi ob prebiranju tega časopisa – vsakič znova dotaknejo. V bežnih pogovorih z njimi sem spoznal, kako jih je življenje potisnilo na obrobje. Nekateri, res zelo redki, so mi zatrjevali, da so si ulico za svoj dom izbrali sami, ker v tem vidijo najbolj svoboden način bivanja.

2. Kateri so po vašem mnenju vzroki za brezdomstvo?

Razlogov je več – izguba službe, neurejene družinske razmere in težave v družinskih odnosih, različne oblike odvisnosti, osebne krize, tudi drugačnost, ki je naša družba še vedno ne zna sprejemati. Nekje sem prebral, da največ ljudi pristane na ulici prav v mladostniškem obdobju. Prav zato skušajmo ustvariti take razmere, da se bo lahko razvijala ustvarjalna energija mladih.

3. Kako razumete pojem socialna izključenost?

To je življenje na obrobju, kjer nimaš strehe nad glavo, brez sredstev za preživljvanje sebe in svoje družine, toplega doma, roke, ki ti ponudiš pomoci in podporo. To je pogosto življenje brez prijaznih besed, hkrati pa je to tudi izključenost iz procesov odločanja, kar pomeni, da so ti ljudje tudi v socialnem in političnem življenju v neenakopravnem položaju. Kdo na primer zastopa njihove interese v parlamentu?

4. V Franciji sta kandidat in kandidatka v predvolilni kampanji razpravljalna o ustavni pravici do primerne nastanitve. Kaj si mislite o tem?

Pravica do primerne nastanitve je ena izmed pravic, ki jih navaja tudi Evropska socialna listina, in Slovenija je bila ena izmed prvih držav, ki je ratificirala tako spremenjeno Evropsko socialno listino. Z njenim ratifikacijom smo se kot država zavezali, da bomo pospeševali dostop do nastanitve primernega standarda, preprečevali brezdomstvo in z ukrepi vplivali na ceno stanovanj, da bo dostopna tudi revnejšim slojem. Prizadevanje za zagotavljanje primernega bivališča za vse mora biti ena prednostnih nalog.

5. Ali poznate idejo univerzalnega temeljnega dohodka? Vaše stališče?

Poznam. Prejemalec naj bi ga vsak državljan kot posameznik brezpogojno, ne glede na premoženjsko stanje in brez zahteve, da je pripravljen delati. V bistvu je oblika minimalnega zagotovljenega dohodka, ki pa se v treh ključnih pogledih bistveno razlikuje od konceptov evropske prakse; upravičenje do temeljnega dohodka imajo bolj posamezniki kot gospodinjstva, njegovo izplačilo je neodvisno od kateregakoli drugega dohodka iz drugih virov, izplačan je ne glede na to, ali posameznik opravlja kakršnokoli delo in brez pogoja, da delo sprejme, če bi mu bilo ponujeno. Ideja o temeljnem dohodku je bila dve desetletji in več predmet intenzivnih razprav v Belgiji in Franciji ter na Nizozemskem in Irske. Če posplošimo nacionalne izkušnje evropskih držav, v katerih so doseženi pogoji za širitev temeljnih državljanskih pravic, ki so osnovane na načelu socialne pravičnosti, kažejo, da je vsaj v sedanjih okoliščinah težko doseči splošno družbeno

soglasje za njegovo uvedbo, kot tudi oblikovati širšo koalicijo zagovornikov, ki bi ji uspelo udejaniti (državljansko) pravico kot temeljni dohodek za vse.

Strinjam se z njimi in s tistimi, ki menijo, da je danes država blaginja na razpotju – izzivi, kot so staranje prebivalstva, spremenjena družbena vloga družine, vedno večja preračunljivost, ekonomska integracija in zmanjševanje varnosti zaposlitve, zahtevajo iskanje odgovorov nanje – kot tudi z mnenji, da se mora socialna zaščita osredotočiti predvsem na enotnost koristi oziroma ugodnosti, ki se financirajo iz splošnega dohodka. V tovrstnem kontekstu bi bilo bolj sprejemljivo kot o temeljnem dohodku govoriti o temeljni oz. osnovni socialni zaščiti (npr. zdravstveno varstvo, zavarovanje za primer brezposelnosti, pokojnine, varstvo otrok) za vsakega državljanega. Kolikšna pa je raven teh pravic, je odvisno od razvoja družbe in stopnje družbenega soglasja v njej. Razvoj države mora zagotavljati enake izhodiščne možnosti za vse, socialne korektive, ki pomagajo tistim, ki so se brez svoje krive znašli na obrobju družbenega življenja, in seveda treba je stremeti k zmanjševanju revščine ter višanju življenjskega standarda vseh.

6. Ali kupujete časopis Kralji ulice? Ali ga tudi berete?

Včasih ga kupim. Poleg življenjskih zgodb me je najbolj presenetilo to, kako čudovito in sočno znajo ljudje, ki jih srečujemo na ulicah, v parkih, zliti svoje misli in čustva na papir.

7. Bi se odrekli plači pri vašem mandatu in opravljalni poklic kot častno funkcijo?

Za predsednika ne kandidiram zaradi plače, ampak zato, ker želim uresničiti svoje obljube.

8. Na kak način bi vi glede na protikandidate bolje vplivali na brezdomsko problematiko, na problematiko socialno izključenih skupin?

Zavedati se moramo, da ni idealne družbe in ni idealne države. Kot predsednik bom storil vse, kar bo v moji moči, da se v svoji domovini nihče ne bo počutil kot tujec.

9. Ali ste seznanjeni z višino socialne podpore? Ali veste, po kakšnem ključu se izračuna višina socialne podpore? Ali se vam zdi, da je mogoče z njo normalno preživeti?

Sem seznanjen. V letosnjem letu, od prvega januarja znaša 205,57 evrov. S tem denarjem je težko preživeti mesec in plačati položnice. Socialno pomoč dobijo osebe, ki nimajo dohodkov, ali pa so ti zneskom, pri čemer se presoja tudi, ali je posameznik oziroma družina uveljavljala še druge pravice socialnega varstva, in tudi glede na število družinskih članov. Za družino se višina socialne pomoči določi kot razlika med seštevkom minimalnih dohodkov, ki pripadajo posameznim članom, in dohodki vseh družinskih članov. Višina minimalnega dohodka za posameznega družinskega člena je določena v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka, in sicer: prva odrasla oseba dobi celotno višino minimalnega temeljnega dohodka (205,57 evrov), vsaka naslednja odrasla oseba v družini 70 %, otrok, ki so ga starši dolžni preživljati, pa 30 %.

Lojze Peterle

1. Ali imate z brezdomci osebne izkušnje? Kakšne?

Številne in v veliki večini pozitivne. Marsikoga že dalj časa poznam. In sploh ni res, da bi me vsi žicali za denar. Ko sem jih v eni izmed televizijskih oddaj omenil, so mi poslali sporočilo, da me sprejemajo v klošarski sindikat. To sem vzel za veliko priznanje.

2. Kateri so po vašem mnenju vzroki za brezdomstvo?

V mojih pogovorih z njimi sem slišal za zelo različne vzroke. Ponavadi pride do dejstva, ki človeku zlomi upanje ali zaupanje v druge, podre samozavest ali poslabša socialni položaj.

3. Kako razumete pojem socialna izključenost?

To je stanje, ko se drugi ne zanimajo zate.

4. V Franciji sta kandidat in kandidatka v predvolilni kampanji razpravljala o ustavni pravici do primerne nastanitve. Kaj si mislite o tem?

Ideja se mi zdi zanimiva, ne vem pa, kaj sta opredelila kot »primerno«.

5. Ali poznate idejo univerzalnega temeljnega dohodka? Vaše stališče?

V Sloveniji smo zelo blizu dejanski uresničitvi univerzalnega temeljnega dohodka, ki se imenuje denarna socialna pomoč. Podpiram to idejo. Ne sme pa se tega prejemka izkorisčati v primeru delovno sposobnih ljudi, ki bi zavračali ponujeno delo in raje živeli od tega zneska.

foto* Gruden Tomislav GTS

6. Ali kupujete časopis Kralji ulice? Ali ga tudi berete? Občasno. Kadar ga kupim, ga tudi berem. Najraje imam članke, ki jih napišejo sami brezdomci.

7. Bi se odrekli plači pri vašem mandatu in opravljalci poklic kot častno funkcijo? Ker nimam drugih dohodkov in imam petčlansko družino, bi se težko odpovedal celi plači.

8. Na kak način bi vi glede na protikandidate bolje vplivali na brezdomsko problematiko, na problematiko socialno izključenih skupin?

Mislim, da vsi kandidati izražamo socialni čut in da nam ni vseeno, kaj se dogaja s socialno izključenimi skupinami. Želim si Slovenije, v kateri bi bil vsak dobrodošel ne glede na socialni status.

9. Ali ste seznanjeni z višino socialne podpore? Ali veste, po kakšnem ključu se izračuna višina socialne podpore? Ali se vam zdi, da je mogoče z njo normalno preživeti?

Socialna podpora je okrog 206 evrov (minimalni dohodek). To je socialni minimum, ki ga država načeloma zagotavlja vsakemu državljanu. Izračuna se kot razlika med tem zneskom in legalnimi prejemki posameznika. Teh 206 evrov (denarna socialna pomoč) je zagotovljenih odraslemu nosilcu gospodinjstva; če je poleg njega še nezaposlena soproga, dobi 70 %, vsakemu otroku pa je zagotovljenih 30 % od 206 evrov. Menim, da je s tem prejemkom težko preživeti, vseeno pa prinaša vsaj nekaj pomoči za premostitev težkega obdobja.

Državna predvolilna atmosfera pa ni edina, kateri se posvečamo, saj so tudi v društvu Kralji ulice potekale volitve za glavnega predstavnika oz. predstavnico prodajalcev našega časopisa. Predstavljamo kandidate, izvoljenega ali izvoljeno pa prihodnjič ...

1. JAKOB HARIŠ
"Vote for me,
I will win anyway."

Glasujte zame,
saj bom zagotovo
zmagal.

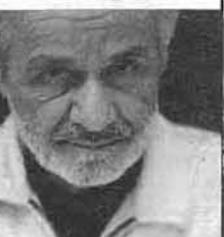
2. MARIJAN HORVAT

"Z voljo naprej,
veliko uspeha pri
prodaji!"

3. AVGUŠTIN KNAFELJ

"Nikoli zadnji!"
guru ulice

4. ANDREJ MESARIČ

"Tisti, ki me
pozname,
boste vedeli,
koga voliti."

5. TONI MEŠKO

"Z mano naprej!"

6. IRENA MRHAR

"Če bom izvoljena
za predstavnico
prodajalcev, bom
svojo nalogo vzela
zelo resno in jo
korektno opravljala.
Irena "ma vas rada"
KISS!"

ZAVETIŠČE PROTI ZAVETIŠČU

Bolj razmišljam, manj logično se mi zdi.
Kaj nas loči od živali? Zadnje čase se v tem – na silo naprednem svetu nagibamo k temu, da prav nič. Bojda imajo še rastline dušo.
Loči nas kakšno fiziološko dejstvo in umeščenost v družbeni prostor.

Živali ...

Živalce in živali, ki živijo nagonsko po svoje, po gozdovih, močvirjih, na nebu. Potem zvezne živalce (živali bolj ne), ki živijo z nami, predelane v naše hišne ljubljenčke, po navadi srčkane, polne vsega, vesela, zveste, zaspanske, vsega site (nekatere tudi obrite). V posebno skupino spadajo rejne in poskusne živali, ki jih spremlja posebno vprašanje. O teh ali o TEM kdaj drugič, kje druge.

Zadnje, a nič manj pomembne, kuštrave, igrive, prijazne bi »morale postati« živali, ki tavajo sem ter tja po pločnikih, tržnicah, parkih ... vse povsod, kjer jim mesto NI! S seboj nosijo svoje žalostne zgodbe, ki pogosto izvirajo iz še bolj »žalostnih« zgodb »živali-ljudi«. Torej živalski kloščarčki, brezdomci, Kralji ulice.

In ljudje ...

So ljudje, ki živijo po svoje ... V gozdovih, močvirjih, na nebu ... To bi tako lahko bili gozdarji, močvirniki, piloti in stevardese. Lahko da, a so to tisti, ki se globlje zavedajo svojega obstoja, tisti, ki jim je jasno vse ... Pa naj jim je. Potem ljudje, taki in drugačni, predelani v »suženjčke« lastništva naše družbe, družb. Nemara včasih srčkani, včasih veseli, zvesti, včasih zadovoljni, zaspani, nedvomno pa vsega siti in obriti. Po neki skici narejeni smo vsi. Državljanji, Zemljani. Zadnji, a nič manj pomembni, včasih kuštravi, igrivi, prijazni bi »moralni postati«, tavajoči po pločnikih, tržnicah, parkih ... vse povsod, kjer jim mesto NI! S seboj nosijo svoje žalostne zgodbe. Torej, brezdomci, naši dragi Kralji ulice.

Vem ... Posprošeno oblikovane množice. A ko sem se podala ovoхват situacijo obeh zadnjih, a nič manj pomembnih množic, sem prav zaradi posprošenosti zgroženo prišla do dejstva, za katerega mislim, da skrajno dodela razlike med eno in drugo. Množico Kraljev, namreč.

Poiskala sem bolj ali manj točne podatke o zavetiščih za obe množici.

Zavetišče za živali je objekt, v katerem se poskrbi za pomoč, oskrbo in namestitev zapuščenih živali.

Zavetišče za brezdomce je namenjeno ljudem brez doma. Ima svoj hišni red in vsi nameščeni morajo ob 22. uri sprejeti temo in tišino.

Zavetišča za brezdomce

Ljubljansko zavetišče številka ena (Center), deluje v okviru Centra za socialno delo Ljubljana, sestoji iz dveh enot. V enoti zaprtega tipa je namestitev možna le z odločbo pristojnega centra za socialno delo (28 postelj).

Enota
odprtga tipa
odločbe ne
zahteva in
omogoča zgolj

ZAVETIŠČE ZA BREZDOMCE	ZAVETIŠČE ZA ŽIVALI
5	12

najpreprostejše prenočišče, deluje samo v večernih in nočnih urah. Le-to predstavljajo štiri montažne enote (ena od teh je sanitarna) z 18 posteljami. Za mesečno bivanje v enoti zaprtega tipa morajo brezdomci odšteti 125 EUR, medtem ko je nočitev v enoti odprtga tipa brezplačna.

Ljubljansko zavetišče številka dve, cigar nosilec programa je društvo AREAL v okviru Altre, je namenjeno aktivnim uživalcem nedovoljenih drog. Ima 15 postelj, nočitev pa stane 5 EUR na noč ali 50 EUR na mesec. Enoti sta vključeni v program sofinanciranja MOL.

Ljubljansko zavetišče številka tri, ki stoji na nogah sester Misijonark ljubezni, nudi zastonj 20 postelj, molitev, večerjo in možnost opravljanja osebne higiene. Premoremo tudi celjsko zavetišče številka ena in mariborsko zavetišče številka ena.

Vsa in edina našteta zavetišča štejejo skupaj 78 ležišč. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je ocenilo (podatek ni svež), da je v slovenskih mestih od 800 do 1000 brezdomcev. Največ res v Ljubljani, Mariboru, Celju, Kopru pa tudi na Jesenicah. Če malo zaokrožimo, bi bil skupni večkratnik 10-krat MANJ postelj!

Zavetišča za zapuščene živali

Mestna občina Ljubljana ima kot prva lokalna skupnost v RS lastno zavetišče za živali, skladno z zakonskimi določili in namenom, da bi živalim bila zagotovljena dostenja pomoč, oskrba in namestitev. Zavetišče za živali Ljubljana - Gmajnice ima v objektu vse prostore, ki jih določa Pravilnik o pogojih za zavetišča za zapuščene živali (Ur. l. RS, št. 45/00). Delo zavetišča nadzoruje za to imenovani svet zavetišča.

Mestna občina Kranj ima pogodbo z Zavetiščem in hotelom za male živali v Horjulu. V isti občini pa deluje še azil za prostoživeče živali (poškodovane ali bolne divje živali). Na Obali za zapuščene živali poskrbi Obalno društvo proti mučenju živali Koper v sklopu zavetišča za pse, nekaj let pa je isto društvo tudi upravitelj Zavetišča za zapuščene živali v Sv. Antonu.

V Mariboru opravlja isto nalogu, v okviru Zavetišča Maribor, Društvo za varstvo in proti mučenju živali Maribor. V okolici Trebnjega je za živali poskrbljeno v Zavetišču Meli, v Novem mestu pa v Zavetišču za živali Turk. V Blejski Dobravi slovi Zavetišče Perun, v Dramljah Zavetišče Žonzani, v Gorici pa Zavetišče za pse Šempas. V Prekmurju na razdalji cca 10 km delujeta dve zavetišči, in sicer Zavetišče Veterinario v Murski Soboti in Zavetišče Nabergoj v Moravskih Toplicah.

Zakon o zaščiti živali določa odgovornost ljudi za zaščito živali, zaščito njihovega življenja, zdravja in dobrega počutja. Določa tudi pravila za dobro ravnanje z živalmi ter kaj šteje za mučenje in katera ravnanja oz. posegi na živilih so prepovedani ...

Ta zakonska ureditev velja za vse živali, ki imajo razvita čutila za sprejem zunanjih dražljajev in razvit

živčni sistem, da boleče zunanje vplive čutijo. Zakon se dosledno izvaja pri vretenčarjih, pri drugih živalih pa glede na stopnjo njihove občutljivosti v skladu z ustaljenimi izkušnjami ter znanstvenimi spoznanji. Zaščita živali po tem zakonu je dolžnost vseh pravnih in fizičnih oseb, ki so v kakršnemkoli odnosu do živali, zlasti pa skrbnikov živali, lokalnih skupnosti in države. Zakon, ki bi urejal postopek, pravice in obveznosti v primerih, ko gre za brezdomce, ne obstaja, vsaj ne na prvi pogled. Vsaj ne v duhu in konceptu, kot ga pozna Zakon o zaščiti živali. Ravnanje do ljudi je sicer inkriminirano (v Kazenskem zakoniku, če preseže določene meje), a še vedno odgovornosti do ljudi, kot jo pozna Zakon o zaščiti živali, ne ureja noben predpis. Jaz sem sicer le do neke mere informirana, niti približno izobražena v tej smeri, in tako verjetno nisem pravi par oči za očitke in iskanje napak na zakonskem področju. Imam pa pravico, da me zmoti, in ko me, se ponavadi vprašam.

Prav je, da Zakon o zaščiti živali določa, da morajo biti bolne, poškodovane in onemogle živali takoj ustrezno oskrbljene. Za to naj bi skrbel skrbnik živali. Kje so določeni in kdo so skrbniki brezdomcev? Razen humanitarnih organizacij in morebiti centrov za socialno delo ni nobenega.

Načeloma to področje ureja Zakon o socialnem varstvu, ki v uvodni določbi pravi, da socialno varstvena dejavnost obsega preprečevanje in reševanje socialne problematike posameznikov, družin in skupin prebivalstva.

Že nadaljnje določbe določajo, da se pravice do storitev in denarne socialne pomoči uveljavljajo po načelih enake dostopnosti in proste izbire oblik za vse upravičence pod pogoji, ki jih določa zakon, in da so upravičenci po tem zakonu državljanji Republike Slovenije, ki imajo stalno prebivališče v Sloveniji (Kaj pa tisti, ki ga nimajo?), ter tujci, ki imajo dovoljenje za stalno prebivanje v Sloveniji. Množica živalskih Kraljev, kar se tiče nacionalnih programov urejanja njihovega blagostanja, trenutno bolj ali manj počiva (sklepam le na podlagi »ne-najdenih« svežih informacij). Leta 2005 pa je bil sprejet Nacionalni program socialnega varstva za obdobje 2006-2010 (piše se leto 2007), ki med strategije vključuje tudi posebno skrb za ranljive skupine (med njimi množico brezdomcev). Med konkretnimi ukrepi predvideva, da naj bi se programi za izvajanje te strategije organizirali kot javna služba. Program pri javnih socialnovarstvenih programih, katerih izvajalci naj bi bile predvsem nevladne in humanitarne organizacije, njihovo financiranje pa naj bi zagotavljala država, omenja (kot količinski in organizacijski kriterij) mrežo sprejemališč in zavetišč za brezdomce s skupno okvirno kapaciteto 200

mest v vseh statističnih regijah (do leta 2010). Večkratnik se v tem primeru rahlo zmanjša in lahko upanje res zadnje umre, a kaj, ko spet poslušamo, kako je Mestni občini Ljubljana zmanjkalo denarja in trpeče bodo (so) predvsem nevladne organizacije, posredno torej ... Dajmo, kje smo se izgubili? Nehajmo iskati razloge proti. Prenehajmo zaradi slabe vesti pri mimohodu naših Kraljev sami sebe prepričevati, da bi tudi oni lahko zavihali rokave, šli delat, se spremenili, da tudi sami nimamo denarja ... Vse je sicer res, a pozabimo včasih na to. Spomnimo se, da smo vsi ljudje, da nam že narava kaže, da nismo najbolj pridni. Imejmo radi življenje, stopimo skupaj, pomagajmo, če lahko živimo. Nismo vsi plod dobre vzgoje, srečnih družin, preskrbljenih in izobraženih glav ..., nismo vsi zdravi, vsi pač ne vemo, da je treba hoditi v službo, in kaj je treba

postoriti, da pridemo do tam, nismo vsi v isti meri samoiniciativni.

Poglejte nas, vse nas poglejte, a smo ponosni, ko hodimo po tako prekrasni Sloveniji (Kakršna je, takšna je - naša je!) in se občasno spotaknemo ob živega človeka? In kje je smeh in pol zdravja?

To je resnična slika.

Kot marsikatera podobna poraja nešteto vprašanj. Sledi jim nekaj odgovorov, če pridejo na prava ušesa prenekateri razlogi. Zakaj ne še, zakaj se ne da, česa ni, kakšni so problemi, koliko denarja, kakšne so zahteve ...

Podajanje žoge.

Le da je preveč igranja, preveč slabih trenerjev. Če se že gremo »tekme«, bi lahko kdaj igrali za isto ekipo. Z istim ciljem. S takim, ki da vsem enako mero

zadovoljstva in (končno enkrat) pravi pomen vzklica »KRUHA in IGER«.

Zabolelo me je, ko sem prišla do opisanih podatkov ... Sama ne morem dosti, tudi vsi meni podobni vsak zase ne morete nič. Lahko pa skupaj ... Kot bi lahko 12 zavetišč za živali in 5 zavetišč za brezdomce priredili v 17 zavetišč za Kralje. Kralje ulice, take in drugačne. Če že mi, ki bojda imamo domove, radi živimo še s kakšno živalco - zakaj pa ne bi vsi? Saj smo vsi isti. In oni ... prav tako potrebujejo drug drugega, pa še bolj znajo ceniti to. Razumem, da se državni in občinski denar pač more porazgubiti tudi za druge pomembne stvari. Prav tako težko pa razumem, zakaj se ni še nihče spomnil združiti zavetišč.

Brezdomci bi (Prepričana sem v to!) rade volje poskrbeli za zapušcene živalce, radi bi jih imeli, zapušcene živalce pa tako ne bi bile več zapušcene, vsaka bi dobila svojo dozo sprehoda, vsak bi bil svojo dozo ljubezni, ta pa nikoli ni zadosti polna.

E-debata

V prejšnji številki smo vam v sklopu »kraljevskega foruma« obljubili e-mail dialog med našo bralko Barbaro in prostovoljcem Društva Kralji ulice Urbanom. Napisala nam je namreč pismo, v katerem je izpostavila zanimivo dilemo: so brezdomci primerni skrbniki psov ali ne? Vabljeni torej k branju njenega pogleda, Urbanovega odgovora pa njene replike ... ter tudi k vaši udeležbi v tej debati. Dosegljivi smo kot vedno na kraljiulice@gmail.com!

Pozdravljeni!

Predvsem v zadnjem času opažam veliko brezdomcev s psi. Ponavadi so to manjši kužki, ki jim je skupno to, da žalostno ali potrpežljivo ležijo ob svojih lastnikih, ko le-ti prosjačijo denar ali prodajajo Kralje ulice. Sprašujem se, kako imajo lahko ti ljudje pse, če še zase ne morejo poskrbeti oziroma še zase skrbijo le stežka. Če jih kaj vprašam, najdejo kup izgovorov za to, še solijo pamet, češ kako dobro skrbijo za psa. Nimajo nobenega ustreznega znanja, za dobro kužka so brezbrizni. Slišala sem, da so nekateri do svojih psov tudi nasilni. Tovrstna zakonodaja je izredno slaba, inšpekcijske pa neučinkovite in brezbrizne. Menim pa, da bi se z osveščanjem brezdomcev morda lahko kaj doseglo, da psi ne bi imeli, da bi ti kužki našli boljši dom oziroma dom nasploh ... Vem, da je žival koristna za človeka, vendar se sama ne more braniti. Zato moramo v tem primeru poskrbeti najprej za njeno dobro. Hvala za pozornost. Želim vam vse dobro, lep pozdrav!

Barbara Györfi

Pozdravljeni!

Dobro vprašanje, čeprav moramo povedati, da enoznačnega odgovora na vaša vprašanja ni. Po naših izkušnjah brezdomci, ki obiskujejo naš dnevni center in imajo pse, lepo skrbijo zanje, in psi niso podhranjeni. Če pa ležijo kar tako na ulici, to še ni razlog za ogorčenje.

Pogosto so ti psi tudi najdenčki, torej posvojeni, in so tako rešeni samotnega potepanja po ulici. To je mogoče eden izmed razlogov, zakaj imajo brezdomci pse. Saj veste: v dvoje so dolge ure na ulici lahko krajše. Psi tudi varujejo svoje brezdomske lastnike, velja pa tudi obratno.

To, da imajo brezdomci pse, lahko kaže tudi na to - kljub temu, da izgleda, da niso sposobni poskrbeti zase - da lahko poskrbijo in pazijo še na koga drugega. Pravzaprav pa: kaj sploh pomeni »ne biti sposoben«? Mogoče to, da včasih niti nimamo pravih možnosti, da bi poskrbeli zase. Tu mislim tudi na to, da je v Sloveniji zelo malo zavetišč za brezdomce (in drugih dostopnih in primernih nastanitvenih možnosti) v primerjavi z zavetišči za pse. Da bi se le enkrat povečalo možnosti tudi za ljudi!

V imenu Kraljev ulice, Urban

Pozdravljeni, Urban,

po nekaj dneh vam končno odgovarjam, upam, da zamuda ni bila prevelika.

Zahvaljujem se vam za vaše mnenje, ki me v bistvu ni presenetilo, saj tako razmišlja veliko ljudi. Pomislica sem na to, da ste morda mlad, nadebuden socialni delavec ali strokovnjak sorodne stroke, kar sem bila nekoč tudi sama. Upam pa, da boste sčasoma tudi vi prerasli okvire svojega razmišljanja in se boste zavedeli, da je pomembno še kaj drugega kot le človekovo dobro. Psi brezdomcev, o katerih sem pisala, so pogosto res najdenčki in posvojenčki, kar je sicer lepo, vendar pa žival potem nima možnosti najti boljšega doma. Ne vem, če me boste prepričali, da je »zadek« človek zmožen vživljanja v psa je dober azil, v katerem ima žival vsaj možnost dobiti dober dom.

V dvoje so dolge ure na ulici lahko krajše? Pri tem romantičnem prikazu življenja brezdomcev pozabljate, da si je tak način izbral človek in ne žival, ki je v to prisiljena. Včasih, kolikor sem videla, so tudi urice na soncu brez vode. Žival mora biti človekov priatelj, ne bergla. Upam, da razumete, da človeka in žival loči prostovoljnost odločitve.

Navajate tudi, da kljub temu, da izgleda, kot da brezdomci niso sposobni poskrbeti zase, lahko poskrbijo in pazijo še na koga drugega ... Vendar pa tudi sami priznavate, da je njihov način izbira in večina ni prisiljena vanj. Če so izbrali takšno življenje, bi lahko pomislili še na koga drugega, ne le nase, in kužku omogočili boljše življenje drugje. Če si vsaj malo odgovoren človek - in »nimamo pravih možnosti«, kot pišete - se za žival ne odločiš. Brezdomci bi lahko, če so takšni ljubitelji živali, hodili

hraniti (z ustrezno hrano, seveda) na desetine zavrenih mačk, ki so v Ljubljani, ali pa sprehajati pse, ki so v zavetiščih.

Zavrenih živali je veliko več kot brezdomcev in njihova usoda je veliko bolj negotova. Ne morejo izbirati, kje in kako bodo živele. Veliko jih žal dobi slabe, neodgovorne lastnike, pri čemer ne mislim le brezdomcev. V odnosu človek-žival »potegne kratko« vedno žival ... Ne razumem pa dobro, na podlagi česa menite, da ti psi, ki so pogosto »veliki« kot mačke, lahko varujejo svojega lastnika. Nedvomno pa bi to zaradi svoje zvestobe žal poskušali. Lahko le upam, da bo glede na nestrnost ljudi in način življenja lastnikov čim manj priložnosti za to. V zadnjem delu vašega odgovora si želite, da bi razmre glede zavetišč za brezdomce bile vsaj tako dobre, kot so tiste zanima, kje v Sloveniji je zavetišče za brezdomce, kjer bi brezdomce po 30 dneh evtanazirali, če ne najdejo doma? Dvomim, da jih tisti, ki delate z njimi, vidite le kot službo, posel, kar je pogosto pri zavetiščih za živali. Količina zavetišč ne pomeni kakovosti. Te zadeve so žal obširne in jih na tem mestu ne bom opisovala, upam pa, da boste kdaj vedeli tudi kaj o tem.

Vaše razmišlanje je sicer zanimivo, a zelo antropocentrično. Nismo pomembni le ljudje, vsa narava je enako pomembna, tudi psi. Ker smo vsi skupaj na enem planetu, smo soodvisni. Če skrbimo za dobro tudi koga drugega, ne le sočloveka, veliko storimo tudi za lastno zrelost. Večina ljudi, upam, da ne tudi vi, se bo tega zavedla prepozna.

Hvala za pozornost. Želim vam lep, razmišljajoč dan. Lep pozdrav!

Barbara Györfi

Hepatitis C – nevarnejši, kot si mislimo

Bolezen različnih obrazov

Prvi oktober je svetovni dan hepatitisa C. Bolezen, ki prizadene jetra, ima nenavadno ime, prav tako pa se tudi obnaša. Nenavadno. Danes je to obsežen javnozdravstveni problem, saj ocenjujejo, da je vsaj 200 milijonov ljudi okuženih s tem virusom. Virus hepatitis C ni nedolžna okužba, saj lahko povzroči končno odpoved delovanja jeter, dokazana pa je tudi povezava med njim in rakom na jetrih. Okužba s tem virusom je nenazadnje tudi najpogosteji razlog za presaditev jeter odraslih na svetu. Z njim torej ni heca.

Je bolj nevaren, kot si morda mislimo, zato je prav, da izvemo o njem nekaj osnovnih podatkov. Na vprašanja odgovarja doc. dr. Mojca Matičič, dr. med., specialistka infektologinja s Klinike za infekcijske bolezni in vročinska stanja Kliničnega centra v Ljubljani.

Kdo je najbolj dovzet na okužbo?

Najbolj so dovzetni za okužbo ljudje, ki si vbrizgavajo droge in pri tem zamenjujejo igle, ljudje, ki se piercajo in tetovirajo v za to neprofesionalnih lokalih, ter njuhalci kokaina, ki si izmenjujejo slamice za njuhanje.

Kako se lahko okužim?

Do okužbe pride pri neposrednem vnosu virusa v človekovo kri, čemur pravimo parenteralna okužba s krvjo ali krvnimi pripravki, kar se najpogosteje zgodi pri **nesterilnem vbrizgavanju nedovoljenih drog (menjanje igel in ostalega pribora za vbrizgavanje)** ter pri **nesterilnem piercingu, tetovaži, akupunkturi in njuhanju kokaina**. Okužba je možna še z nezaščitenimi spolnimi odnosi, a najpogosteje pri ljudeh, ki pogosto menjajo spolne partnerje. V stalnih partnerskih zvezah je možnost okužbe minimalna. Možen je tudi prenos z matere na otroka (v cca 5 %), če pa je mati hkrati okužena še z virusom HIV, se ta odstotek možnosti prenosa zelo poveča.

Kako vem, da sem se okužil-a?

Okužba z virusom hepatitisa C le v približno tretjini primerov poteka z vidnimi znaki, kot so rumeno obarvana koža, tiščeča bolečina v zgornjem delu trebuha, splošno slabo počutje, siljenje na bruhanje, bruhanje ... Ostali okuženi ljudje sploh ne vedo, da so se okužili, in pri njih se okužba pogosto prelevi v kronično obliko.

Kakšne so posledice nezdravljenje okužbe?

Z eno besedo – lahko hude. Bolezen ima zelo različne obraze. Približno tretjina okuženih nikoli nima nobenih zdravstvenih težav, ostali dve tretjini imata določene bolezenske težave in tudi pri njih se okužba ponavadi odkrije čisto naključno. Pri približno petini bolnikov po nekako 20 do 25 letih po okužbi pride do nastanka jetrne ciroze in lahko do odpovedi delovanja jeter, v enem do štirih odstotkih na leto pa do nastanka raka na jetrih.

Kako se lahko prepričam, ali sem okužen-a?

Testirajte se! Žal ta hip v Sloveniji še ni splošnega in predvsem anonimnega testiranja, tako kot v primeru testiranja na okužbo s HIV. Testiramo se lahko pri

izbranem zdravniku ali pa nas bo le-ta z napotnico poslal na infekcijski oddelok najbliže bolnišnice.

Uživam droge in nimam urejenega zdravstvenega zavarovanja. Se lahko kljub temu testiram?

Uživalci drog, ki so vodení v programih centrov za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od prepovedanih drog, so avtomatično testirani glede okužbe z virusom hepatitisa C, in če je test pozitiven, so napoteni v nadaljnjo obravnavo k specialistu. Če je njihov izvid negativen, pa se še naprej testirajo enkrat do dvakrat letno.

Kako poteka zdravljenje?

Zdravljenje kroničnega hepatitisa C je zagotovo eno najučinkovitejših zdravljenj virusnih okužb v današnji medicini.

Na voljo sta dve vrsti zdravil, ki jih uporabljamo v kombinaciji: imunomodulatorno zdravilo pegiliran interferon alfa, ki je v obliki podkožne injekcije, in ribavarin, ki se ga daje v obliki tablet. Pred začetkom zdravljenja bolnik opravi ustrezne laboratorijske in virološke preiskave, ultrazvok trebušnih organov, punkcijo jetrnega tkiva, poleg tega pa se zdravniki o načinu in poteku zdravljenja tudi temeljito pogovorijo z vsakim bolnikom in ga pripravijo na zdravljenje, ki resnici na ljubo ni ne lahko ne kratko. Bolnik je med pol do enoletnim zdravljenjem pod rednim nadzorom svojega specialista, ki mu pomaga tako pri odpravljanju neželenih učinkov zdravil kot pri motivaciji za dokončanje zdravljenja.

Rad-a se tetoviram in piercam. Kako vem, da to počнем varno?

Da je v lokalnu, kamor smo prišli po modni dodatek na koži, poskrbljeno za naše zdravje in varnost, bomo najbolje vedeli, če ima lokal za to opravilo ustrezno dovoljenje in je pod rednim higieniskim nadzorom. Sicer pa lahko tudi že na prvi pogled opazimo, če je način dela higieniko neoporečen:

- če uporabljajo igle in ostali pribor za **enkratno** uporabo, ki ga pred nami niso uporabili še pri nikomer,
- če uporabljajo rokavice za **enkratno** uporabo, ki si jih prvič nataknemo prav pred našim postopkom,
- če uporabljajo sredstva za razkuževanje,
- če si pred delom s strankami umivajo roke in
- če uporabljen pribor odlažajo v čvrst plastičen zabojček.

To je scena, ki vzbuja zaupanje. Če je drugačna, se raje najprej dobro pozanimajte ali si poiščite drug lokal.

Se lahko cepim proti hepatitisu C?

Ne, cepiva žal še ni na voljo.

Maja Južnič Sotlar,
Viva – revija za zdravo življenje

V tednu od 1. do 5. oktobra od 16h do 18h bo na ljubljanski Kliniki za infekcijske bolezni in vročinska stanja na Japljevi 2 potekalo brezplačno in anonimno testiranje, ki se ga lahko udeleži vsakdo BREZ napotnice ali pojasnila, zakaj želi testiranje.

Pesem o prometnih znakih

Za na ta svet, za telo in pesem o prometnih znakih za na oni svet.
Zanemarajoča duša, duševni znaki so zapovedi.

Šoferji, upoštevajte prometne značke, da ne bo smrti.

O, narodi, upoštevajte duševne prometne značke, da ne bo večne smrti.

Šoferji sami krivi so, ko so življenje izgubili, zato ker niso prometnih znakov upoštevali.

Pogubljenci so tudi sami krivi, ker niso božjih zapovedi upoštevali.

Šest minut do treh zjutraj je ura bila, ko se peklenka in šoferska pesem je rodila.
Žato pišem rudeče, ker je oboje grozeče. Posebno večna smrt.

Ko bi lahko lepo molil pa k sveti maši hodil,
ko ni težko, ampak lušno, bolj bi se imel kot zdaj in povrh še sveti večni raj.

Štiri do pol štirih zjutraj je ura bila, ko resnična pesem se rodila.

Franc Vovk

Volimo prestolonaslednika!

K Svobodnjakom, med Nas se je vrnil Gospod α & Ω, je vse v vsem

Program:

- odprava vojnih aparativ;
- zagon pripravljenega računalniškega programa za delitev Kruha;
- razpustitev kraljestva mamonovega (denar ...);
- postavitev transmisijskih tetraedrov po planetu;
- ozavestitev univerze za veliko kulturo: razvoj zračno-svetlobnih znanosti, medicine tehnologij (telepatija, teleport, telekineza ...) ter uvedba vzhodne cerkve (joge);
- priprava ekoloških naselij in »industrije«;
- ocvetličenje rajskega prestola.

Posledice: varnost, mir, sreča, napredek, ljubezen in bratstvo te Jabolko.

Med nami nastaja splošen mir z delitvijo Kruha in tako se bo lahko Kristus manifestiral. Zemljani bomo usmerili pozornost k veličastnim stvarem, ki so bile doslej nad glavami smrtnikov. Po naši pridnosti stopamo na čisto Prano (hitro evolucijo).

Poredni sistem bo odstranila opustitev denarja, deljenje Kruha pa bo usklajevalo duhovno in mesnatno hierarhijo; nebo (ljubezen in pravica) se bo izlilo v zemljo.

Mati Zemlja bo stopila iz sansare (reinkarnacije) in Oče Zemljjanov bo prebival in svetil med nami! Z nami vstaja celo Osonče?

Delovanje: na vrtu se tekmuje v dajanju k skupnemu Kruhu.

Geslo: Ne moli - meditativno dela vendar ne za denar (mamona), temveč za človeka (Boga)!

Andrej Bubnec

Déjà vu!

Noč prespana na tleh, v kleti začetka.
Kaplja spolzi po goltancu.
Splet mreže, apna malih možganov.
Bolečina drhti v objemu človeškega nezadovoljstva, preganjanje mehurčkov.
Pregon obupa iz vidnih kotov, v pajčolan nezavedanja.
V pajčevino odeti mrtveci s črnino v očeh.
Zazirajo se v preperel skelet.
Minljivost na vsakem koraku odkrite spogledljivosti in lahkomiselnosti ujetega trenutka večnosti.
Brezciljno tavanje, osrčje zvezd.
Pomikanje okostja z določeno hitrostjo v točno določeno smer.
Razvijanje sposobnosti za izražanje čustev.
Ločiti te od iskrenih, mar obstajajo?
Spet nekaj naličenega za pretentanje nasprotnika.

Dracena

foto* Maruša Bertoncelj

Za vedno nas je zapustil Zdene Korošec

Sporočam žalostno vest, da nas je sredi meseca julija zapustil Zdene Korošec. Zdene je bil brezdomec, živel je v zavetišču za brezdomce na Poljanski ulici, kjer ga ni ga bilo kaj dosti, le tu pa tam je prišel na opoldanski obrok hrane, potem pa odšel v bližnji park na klopcu. To je bila njegova priljubljena točka, tam se je zadrževal skoraj ves dan. Seveda ga je rad cukal ... tako kot mnogi drugi njegovi tovariši-kompanjoni. Nekega julijskega dne pa Zdeneta ni bilo v zavetišču. Ostal je na klopcu in zaspal za vedno. Naj počiva v miru, naj najde tam, kamor je odšel, tisto, česar ni našel, ko je še živel.

Rajko

avtor* Damjan

IZZA REŠETK

Ne glej nazaj, glej v življenje naprej. Samo iz preteklih dogodkov se pametnega nauči. Zapomni si lepe stvari, imej ravnovesje, da se ti vse ne zruši. Uči se na lastnih napakah in ne ponavljam podobnih napak, ker ko boš star, te bo to dosti stalo in obžaloval boš, ko bo že prepozno. Zato glavo gor, bodi močan in pogumno naprej, ker se samo enkrat živi, in ne zapravi vsega, kar ti je bilo dano. Vedno je upanje, to umre zadnje. Vse lahko premagaš, samo če si to resnično želiš. In ne se vdati v usodo, potem si se zapečatil, in to ni v redu. Potem nastane en velik rešljiv problem, ki potrebuje veliko volje in truda!
TO JE RESNICA.

Fržmagitis

Dragi bralci, spoštovane bralke, pred vami je drugi del članka Fržmagitis, v katerem naša dopisnica s Primorske podrobno razлага, kaj meni o namerah ukinjanja dnevnih centrov v Sloveniji.

2. del

Ne smemo pozabiti, da denarja za pomoč tistim pomoči res potrebnim nikoli ni in ni. Imamo pa denar za ustvarjanje nekakšnega filmskega oddelka, ki bo skrbel za resnično pomembno stvar z vzgojno/duhovno res globoko poanto; sinhronizacija filmov. TO MI DELI! Brez tega ne gre! Celo življenje sem čakala na to, da vidim film, v katerem bo Sean Connery nadomeščen s Součkom in Sharon Stone bo zvenela kot Barbara Cesar. Mimogrede: do obeh čutim veliko spoštovanje in oba svoje delo obvladata v nulo, a nekoga moram dati za primer, torej zakaj ne dveh, ki sta dobra. Neki bebavi veljak je na TV Slovenija izjavil celo, češ Italijani to počno že od nekdaj. Ja, gospod veljak, to je živa resnica, vendar oni: a) to počno res že desetletja in ljudstvo je navajeno, da junaki njihovih filmov zvenijo popolnoma drugače, kot originali. In: b) prosim berite počasi, Italijanov je 60 milijonov, nas Slovencev pa le slaba dva, torej je že komercialno gledano to početje popolna polomija. Španec, ki bo želet na vsak način videti film, ki ga med njegovim počitnikovanjem v Rimu vrtijo, bo verjetno vseeno šel na predstavo, ker je italijanščina nekako svetovni jezik. Če pa bo ta isti Španec počitnikoval na Bledu, filma ne bo šel gledat, pa če bi v njem igrala njegova žena, saj ne bi razumel niti besede. Ampak kot sem že prej dejala, fino se mi zdi, da imajo odgovorni ljudje v Sloveniji pošlihtane svoje prioritete. Sinhronizirajmo filme, ki jih nihče ne bo gledal in čigar produkcija je blazno blazno draga, sočasno pa zapirajmo centre, kjer si ubogi ljudje privoščijo počitek po noči prespani na klopcu, kjer si lahko skuhaš topel čaj in kavo, kamor se lahko zatečejo pred mrazom, dežjem, lakoto. Ne vem, kaj se dogaja v glavah odgovornih. So njihove kravate tako na tesno zvezane, da jim primanjkuje kisika v možganh in so momentalno neprištevni? Zanima me tudi, kaj bo na to situacijo porekla ga. Čebašek Travnikova. Se bo odzvala? Odvisniki in brezdomci posedujejo človeške pravice? Primer »Stigme« je tudi precej v oči bodeč. O prvi »Stigmi« in ga. Eviti Leskovšek s fundacije »Robert« nimam nekega dobrega mnenja, zato pa vem, da je sedaj v dobrih rokah. G. Borut Bah, ki je prevzel krmilo »Stigme«, je občudovanja vreden človek. Ima vizijo, ima načrte, ima voljo, pa vendar nima tistega, kar najbolj potrebuje - podpore države in občine. Ko sem v Državnem zboru

poslušala njegov govor, so mi v oči prilezle solze, pa je bilo govora o tistih, ki se zdravijo z metadonom. Poznam ga že nekaj let, veliko sem se z njim pogovarjala o marsičem in ne govorim kar nekaj na pamet, kadar rečem, da je Borut oseba na mestu, ki bi lahko ogromno naredila na tem področju, ki ga že dodobra pozna. Res nisem z Borutom že dolgo sedla za mizo in rekla česa pametnega, a mislim, da je v teh treh letih le še bolj dozorel in si nabral še več izkušenj in idej, kako pomagati odvisnikom in brezdomcem. Že dejstvo, da toliko časa dela praktično zastonj, o njem pove ogromno. Dandanes, ko govorim samo d'nar, cvenk, keš, je to prava redkost; početi nekaj iz ljubezni, početi nekaj, v kar verjameš, in želeti si izboljšati svet ... Brez skrivnih motivov, kot to počno mnogi oz. velika večina. Na Obali imamo skoraj zrcalno podobo »Stigme«, in to je društvo »Svit«. Niti predstavljam si ne, da bi ga zaprli. Le kam bi se vsi ljudje zatekli po pomoč?! Da niti ne načenjam razprave, kako bi brez kruha ostali mnogi zaposleni v društvu, med katerimi je kar nekaj oseb, ki delajo z enakim zanosom kot Borut. Prav smešno je, kakšno moč imajo nekateri ljudje v Sloveniji, saj lahko s svojimi skrajno neumnimi in neutemeljenimi odločtvami z enim samim »udarcem« prizadenejo ogromno število ljudi in njihova življenja obrnejo dobesedno na glavo. Pa kdo hudiča, mislijo da so?!

So nekateri, ki razumejo, a kaj, ko so v manjšini. Npr. g. Dušan Nolimal, ki prihaja z Inštituta za varovanje zdravja, je prav lepo povzel težavo z enim samim stavkom: »Zaprtje teh centrov bi bila resna grožnja za zdravje!« Z njim se ne bi mogla bolj strinjati. Bolj me skrbi stavek ga. Vesne Kerstin z Ministrstva za zdravje RS, ki je malodušno dejala, da se njej zaprtje enega samega centra pač ne zdi tako zelo katastrofalno. Verjamem, da ne, draga gospa Vesna, ko pa ne potrebujete uslug takega centra, toda ali vam podatek, da na leto v takih centrih zberejo sto tisoč uporabljenih brizg, ki bi sicer ležale vsepošod naokoli, prav ničesar ne pove? Registriranih uporabnikov prepovedanih drog je 4600. Večina teh je tako ali drugače odrinjena iz matičnega okolja in pomoč išče v že omenjenih centrih. Le kako lahko primanjkuje financ za nizkopražne programe, ki varujejo tako

uporabnike teh programov kot vse ostale občane, saj kot sem že dejala, ne želite si, da bi vsi ti ljudje pristali na cesti, z njimi pa vse njihove težave, bolezni, brizge ipd. V samo enem mesecu bo na cestah, ob hišah, na parkirnih prostorih, več deset tisoč odvrženih, uporabljenih, torej potencialno okuženih brizg. Vse to samo zato, ker se je nekdo odločil, da je treba centre zapreti. To so le statistika in številke. Kaj pa ljudje? Kaj pa bolniki? Kaj pa tisti, ki že tako nimajo ničesar kot samo trpljenja in bede ter vsakodnevne borbe za preživetje? Jim boste res odrekli to edino vrsto pomoči, ki jo imajo v teh programih? Take stvari sporočite Evropi, ne pa samo, kako uspešno smo prešli s

Ne vem, kaj se dogaja v glavah odgovornih. So njihove kravate tako na tesno zvezane, da jim primanjkuje kisika v možganih in so momentalno neprištevni?

tolarja na € in kako smo ekonomsko joh in sploh uspešni. Naslednje leto, ko bo Slovenija predsedovala EU, bo res državni ponos, da bodo ulice polne nezadovoljnih, odrinjenih in pozabljenih ljudi. Bravo, Slovenija! »Now, I really feel something, but it ain't fuckin' love!«

Do naslednjic, Vaša Biba

DNEVNIK LOPOVA (16. del)

avtor* GTS

Povšetova 5, soba 68

Sobota, 24. 12. 1994

Čas, ki ga je Marjetica preživel zunaj, je prepel z ljudmi, ki živijo na cesti. Zadrževal se je v okolici železniške postaje, kjer je s somišljeniki, predvsem ženskami, med popivanjem ropol nič hudega sluteče veseljake, ki so se pridružili pri popivanju. Ali jih je pretepel ali pa uspaval z leponeksom, ki jih ga je pomešanega s kokakolo zmešal v pijačo. Z njegovimi ženskami je bilo enako kot z ostalo okolico. Pretepjal jih je, ob tem pa ljubil vulgaren seks. Nekaj življenja pa je preživel na hrvaških bojiščih pri Karlovcu. Vedno je ljubil nevarnost in nasilje. Preizkusiti je moral tudi tamkajšnji vojaški zapor. Skratka, bil je oseba, ki jih lahko zasledimo samo v akcijskih filmih, vendar vseeno bolj realen. Sedel je zaradi umora, ki se mu je »zgodil«, ko je nekoga premočno pretepel in ga potem zaradi vpliva sostorilca pustil umreti.

Pri njem gre za upornika brez razloga. Je zelo trdoglav s čutom za pravičnost, ki jo je treba vzeti v svoje roke in s krvci obračunavati nasilno. Imel je tudi fiksno idejo, da je treba pravo osebnost ustvariti s trpinčenjem, tako da je potem oseba dovolj trdna za življenje.

Zadnja leta se je umiril in si zaželet mirnega življenja. Ima punco in otroka z bivšo – sin, po imenu Andrej. Rad bi živel v hiši z urejenim vrtom kot v pravljiči, ob sebi pa imel svojo Irmo in Andreja. A se je zgodilo, kar se je zgodilo, in počakati bo moral sedem let.

Omenil pa bi še eno njegovo zapoved: »Pravih prijateljev ni, so samo znanci.«

Toliko o človeku, ki je veliko trpel in dal trpeti ...

Ura je 16:27, Kasim se razburja in »jebe mater« svoji ljubici, ki se je samo zmotila pri nekem datumu. Danes sem se spet posvetil astrologiji in naredil nekaj zapiskov. Kolibri je spet prespal pol dneva in malo prej vstal. Patuljak se smeji jeznenemu Kasimu, prav tako tudi jaz in Toti. Na radiu že cel dan vrtijo božične pesmi.

Nedelja, 25. 12. 1994

Ura je 12:41 in čudim se, da v tukajšnjih kulijih obstajajo tudi mince s črno barvo. Danes nekako nisem motiviran. Poskušal sem že brati, pisati pisma in kartati, a me nič ne veseli.

Danes je tudi božič, vendar tega tukaj ni opaziti, ker je tako kot vsak vikend mirno. Božič vidim le na TV-ju

in slišim na radiu. Premišljujem, komu bi pisal, če bi sploh pisal. Namreč ob prejšnji kantini sem kupil pismo in razglednice, ki jih še nisem popisal. Prekmalu sem se hvalil s črnim kulijem. Komaj čakam, da mi moji prinesejo noteš z naslovi poznanih.

V sobi tudi ni zaslediti posebnega vzdušja. Kasim in Toti spita, Patuljak pa pehari Kolibrija pri monopoliju. V sobi je mirno, slišijo se le komentarji monopolistov in radio. Reklame me najbolj motijo, saj jih že vse znam na pamet. Tudi glasba se ponavlja, kar opaziš, če non-stop poslušaš en in isti radio. No, vsaj tehna je veliko. Sedaj se bom stegnil po požirek kave in našel kakšno idejo za pisanje. Verjetno v življenju nisem popil toliko kave kot v teh štiridesetih dneh. Čeprav zdaj, ko nas je Marjetica zapustil, pijemo kavo samo štirikrat, petkrat na dan. Sploh ne vem, zakaj pijemo to kavo, če pa smo že tako ali tako vsi živčni.

Sam še vedno ne jem tukajšnjih obrokov, še vedno sem namreč na vitaminih in sadju, ki pa ga je včeraj zmanjkalo, in ne jem nič drugega. Sicer pa so problemi z lakoto mimo, ostale so samo skomine, ko se cimri bašejo s hrano. Za zdaj bom zaključil. Joj, danes moram pucati sobo, meni pa se to niti malo ne da.

foto* Gruden Tomislav GTS

foto * Damjan Kocijančič

Pridni v znamenju raka

»Napredek«

Zgodi se, da celice v telesu »ponorijo«. Začnejo se množiti in rasti ne glede na vlogo, ki jim je dodeljena v organizmu. Kot da bi se v njih naselil virus sebičnosti: po njim lastnem merilu lepo uspevajo in napredujejo, zmagujejo v »tekmi« z ostalimi celicami, tkivi in organi, jim jemljejo življenjsko moč, tako da »premaganci« vedno bolj pešajo. Na koncu celoten organizem zaradi »egoističnega« bohotenja enega dela ne more več skladno delovati, prične agonija in bliža se smrt. Tudi za »uspešne«, »napredne« in »zmagovalne« celice. Zadnjih dvesto let med ljudmi vlada enako načelo: »Vsak zase proti vsem drugim.« Neusmiljeno tekmovanje, kjer napredujejo in zmagujejo »sposobni« in »močni«. Ne »sposobni« in »močni« v ustvarjalnosti, priateljstvu ali modrosti, temveč zgolj v brezobzirni zvihačnosti pri izkoriščanju soljudi in narave. Življenjska moč ljudi in naravne dobrine se spremenjava v neizmerno množico potrošniškega blaga in bogastva.

Pravzaprav so tudi ljudje zgolj potrošno blago: eni na trgu delovne sile, drugi v vojni, tretji so socialni izpljunek. Kjer vladajoči slavijo »napredek«, »civilizacijo« in »red«, je največkrat videti le vojne, ekološke katastrofe in socialni razkroi.

Pridnost

Povedano v duhu slovenske folklore: »Rakaste celice so uspešnejše, ker so pridne.« Pridnost je torej ena temeljnih predpostavk rakaste tvorbe, ki mu pravimo kapitalizem. Vemo, da je kapital le podrejeno delo. V podrejenost ljudi silita nuja in nasilje. Pogosto pa se ljudje kar sami odrečajo svobodi in se prostovoljno podredijo zaradi udobja in strahopetnosti. Ali pa o tem preprosto ne razmišljajo, ker so vzgojeni tako, da ubogajo tiste zgoraj in se občasno znesejo nad tistimi, ki jim jih politiki ali mediji ponudijo za šibkejše žrtve.

Pridne človeške rakaste celice, ki s svojim delom tvorijo neizmerno množico nepotrebnega in okolju ter zdravju škodljivega blaga, živijo vsaka zase (tudi proti vsem ostalim) in se ne menijo za to, kam pelje takšen svet. Temu pravimo individualnost. To je najvišja svoboda, ki jo je bila sposobna doseči naša civilizacija. Propadle so samorasle tradicionalne skupnosti, vključno z družino. Ljudje nimajo več časa za prijateljsko igro taroka, skupen izlet ali ureditev propadlega otroškega igrišča pred blokom. Časa nimajo, ker pridno delajo in ker jim je sočlovek grožnja v tekmi. Individualna svoboda je tako predvsem osamljenost, ki jo plačujemo za varljivo »neodvisnost« od družine in drugih tradicionalnih oblik skupnosti.

Ta neodvisnost posameznika je varljiva, ker jo servisira umetna skupnost, ki ji pravimo država: od vrtcev do domov za ostarele nam država nudi pestro paleto ustanov, ki nas podpirajo v naši »svobodi«. Bolj kot smo tovrstni »individualisti«, bolj rabimo državo. Celo

najbolj »ustvarjalen« in samosvoj umetnik, ki ne more prodati svojih ekstravaganc, lahko preživi ob državnih subvencijah. A vendarle se zdi, da je najpomembnejša ustanova za privzgajanje topoumne pridnosti – ki se ne sprašuje, kaj dela, ko dela – šola. Njen temeljni učinek – kljub naivnim namenom pedagogov – je, da z učenjem za ocene priuči poslušnost, ki se ne sprašuje po smislu znanja, temveč le po čim lažje dosegljivi želeni oceni.

Izpraznjenost

Človeškost je okrnjena na raven pridnega delavca, ki dela vedno dlje in vedno bolj nesmiselne opravke, domov pa se vrne utrujen in nesposoben za resen pogovor. Namesto družinskih in prijateljskih vezi tudi tam sreča

individuum, ki so padli v trans računalniških iger, se hranijo s sentimenti telenovel ali pa serijsko »motajo« jointe. Razkroj medčloveških vezi, ki ga s seboj prinese tako opevana »individualnost«, prinese

tudi osamljenost in čustveno izpraznjenost. Kako zapolnit to izpraznjenost? Ljudje, ki so v tekmi zvedeni na predmet, na stroškovno postavko, na delovno silo, na delojemalce (četudi njim jemljejo delo), na ubogljive državljane, pridne bebčke itn., dopolnjujejo ta svoj manko le s predmeti.

Najlepše je, ko se »družina« odpravi v nakupovalne centre. Potrošništvo je zdravilo za čustveno izpraznjenost. Otroke odpravimo s tem, da jim kupujemo igrače in potiskamo na trg prostočasovnih dejavnosti. Kupujemo kopice cenenih cunj, ki se nosijo manj časa kot papirnata plenica. Vsakih nekaj let se zadolžimo za bleščeč nov avto, ki ga v resnici ne rabimo. In tako ujamemo trenutek izmuzljive sreče. Otrokom »nudimo« stvari namesto komunikacije. Zato rabimo denar in moramo veliko delati. Zato nismo doma in nimamo časa in moči za pogovor. Zato bomo mulariji kupili, kar si želijo oz. v kar so jih prepričale reklame. Haha, začaran krog! Ljudje čezmerno delajo zato, da bi imeli stvari, ki jih ne rabijo. So pridni kot rakave celice. In na koncu lahko vse gre k ...

Nepokorščina

Ceniti je treba ljudi, ki so se soočili s hudo bolezni. Tudi ljudi, ki jim pomagajo soočiti se z njo, jo premagati ali pa jih dostojanstveno podleči. Prijateljem, sorodnikom, zdravnikom, zdravilcem ... Zdravi si težko predstavljamo, kako je to. Najraje si zatiskamo oči. Celo tako daleč, da večina ne vidi, da živi v rakavi civilizaciji. Pogosto je med to metaforično družbeno bolezni, ki ji pravimo kapitalizem, in dejanskim rakom neposredna zveza – zastrupljeno okolje, stres na delu ... In izhod? Je možen? Kakšna je terapija? Predpostavka je, da se vsaka celica sooči s svojo bolečino in premaga egoistično osamelost. Da deluje in v delovanju obnovi skupnost. Marsikje v svetu se to dogaja: ljudje so pridnost zamenjali z nepokorščino, strah z upanjem, osamelost z druženjem, pasivnost z bojem.

Zgodba bodočega svetovnega prvaka v boksu

Pripovedovala vam bom o svojem dobrem prijatelju, ki ga morda celo poznate (dela na »štantih« pri Tromostovju). Njegovo zgodbo vam bom predstavila v več delih; najprej sledi življenjepis, nato pa njegova revolucionarna odkritev.

Sem Boro Vidmar, kličejo me tudi Đek, Gaga, Boris ... Rojen sem bil 9. 7. 1961 v Umagu, kjer sem tudi dve leti živel z družino (očetom, mamo ter sestro). Potem smo se preselili v Reko. Od mojega sedmega leta živim v Ljubljani. Po 1. razredu osnovne šole v Reki sem začel v Ljubljani obiskovati osnovno šolo Valentina Vodnika v Šiški. Po končani OŠ sem šel na trgovsko srednjo šolo, ki pa je nisem dokončal, ker šole ne maram. Po šoli sem se zaposlil v trgovini Tamo kot prodajalec, čeprav brez šole. V njej sem delal skupaj 17 let. Vmes sem si pri 23 letih kupil prvo biljardno mizo in jo postavil v kavarno Evropa. Ker je bil posel dober, sem kupoval vedno več miz ter jih na koncu imel 30-40, ki sem jih postavil po vsej Sloveniji. Na Malenškovi 1, v domu vojnih invalidov, sem odprl restavracijo oz. postavil 5 miz, po enem letu pa sem prevzel celoten lokal v najem. Najprej je bila restavracija s slovensko narodno glasbo, kasneje pa z jugoslovansko glasbo. Zraven sem odprl še casino ter »javno hišo«, oboje nelegalno. Kasneje sem bil obtožen zaradi prirejanja iger na srečo ter organiziranja prostitutije. Še prej sem odprl prvo avdio »kompanijo« v bivši Jugoslaviji. Ko se je začela vojna v Sloveniji, nisem mogel več delovati in sem moral vse zapreti. Po »kompaniji« sem še pol leta delal v Interlinu, nakar mi je država zaradi nekih razlogov celotno stvar zaprla. Takrat sem se odločil, da se ne bom več ukvarjal s poštenim posлом, ampak s kriminalom, kar je trajalo 10 let (ne z nasiljem nad človekom, pač pa proti mejam). Šel sem v Rusijo, kjer sem začel organizirati in prodajati ukradene avtomobile, potem sem začel še ponarejevati in prodajati vize ter pasuše za emigrante, povečinoma za Kitajce. Kasneje sem zanje organiziral prevoze v Evropo. Ko sem nehal s tem, sem začel uporabljati droge, sploh heroin. Po nekem času sem, ker je droga v Moskvi draga, odpotoval na Tajsko in si kupil 1 kilogram heroina. Najprej sem ga mislil uporabljati zase, potem sem ga začel prodajati, da sem lahko šel še večkrat na Tajsko po heroin. Vmes sem šel še enkrat v Avstralijo, kjer sem spoznal neke ruske mafije, s katerimi sem se dogovoril, da jim pripeljem heroin s Tajske. Enkrat mi je uspelo, drugič pa sem »padel« in bil zaprt v Avstraliji. Bil sem obsojen na 7 let, po enem letu pa

sem se izvlekel ven. Ko sem prišel ven, sem zopet začel uporabljati droge, po kakšnem letu še kokain, nakar sem spet ugotovil, da je predrago, če ga kupujem na cesti, zato sem odpotoval v Kolumbijo. V enem mesecu sem pridobil zvezne ter spoznal sceno, da sem začel voziti kokain v Evropo na razna letališča. Po nekem času sta se ruski FSB (naslednica KGB - Komitet Gosudarstvenoj Bezopasnosti) in Interpol začela zanimati zame ter me eno leto zasledovala. Na koncu so me aretirali v Moskvi. Dve leti sem bil zaprt zaradi preiskave, nakar sem bil obsojen na 14 let, pravnomočno. Vendar sem se spet čudežno izvlekel. 25. decembra, na božič, sem prišel ven, 6 dni pred milenijem. V ruskem zaporu sem se odločil, da se z drogami ne bom več ukvarjal (v smislu samouporabe), zato sem se začel ukvarjati z jogo. Ko sem zopet prišel v Ljubljano, sem začel trenirati kick boks ter se redno ukvarjal z jogo. Vmes sem spet začel voziti emigrante po Evropi, zaradi česar sem bil v Avstriji zaprt za en mesec, ker so me dobili z ljudmi na meji. Kasneje sem vozil oz. vodil emigrante v Ameriko. Nekajkrat mi je uspelo, potem pa sem bil spet zaprt na Karibih (na otokih Martinik, Trinidad ter Tobago), na vseh otokih le po nekaj dni. Po vseh teh aretacijah sem se odločil, da bom prenehal s kriminalom ter zaživel življenje brezdomca brez vseh materialnih dobrin in pripomočkov. Dokler se nisem navadil ter naučil, kje in kako se lahko preživim brez denarja, je bila to zelo težka preizkušnja.

Trenutno sem s pomočjo joge pred velikim odkritjem: odkril sem eliksir mladosti za vse ljudi. Sicer ni napoj, ki ga spiješ in si v trenutku mlad, pač pa gre za sistem, ki ne zahteva velikega odrekanja. Tudi ni za ljudi, ki se že ukvarjajo z jogo, in so sicer zdravi, pač pa za tiste, ki pijejo, kadijo, se drogirajo ... Poleg teh dejanj (pitja ...) lahko s tem sistemom pridejo do očiščenja svojega telesa. In ravno zaradi tega sistema sem prepričan, da bom v roku, ki sem si ga sam postavil, postal svetovni prvak v boksu ...

Vsi mi pametujejo in noben ne pomaga

Saj priznam, da sem deloma šam krov. Ne morem se pohvaliti z delavnostjo, samo imam občutek, da ljudje name stresajo lastne komplekse in trenutno slabo voljo. Ne pomislico pa, da že kot mulc nisem imel kakših možnosti. Nisem imel nikogar, ki bi me spodbudil, pa je šlo samo na slabše. Ničesar nisem podredoval, nisem imel podpore pri šolanju, hotel sem bit dimnikar. Ne vem zakaj. Saj bi šlo, a sem zbolel na dihalih. Kar so imeli za izgovor. Potem pa sem vrgel puško v koruzo. To je vse, nič se ni spremenilo. Hvala za vsak dinar in še bolj hvala za nasmeh. Ne zamerite, ampak samotar sem, ker sem naveličan pametovanja. Že sam se dovolj sekiram.

Zgodbe s ceste zbirka Tomislav Gruden

Reli fičo – druga ura vožnje

Pristopim do strica in ga vprašam, kaj je bremza, kaj je kuplunga in kaj je gas. Stric se usede za volan in skupaj se zapeljeva do gradu. Med pripovedovanjem ugotovim, da imam tudi ročno zavoro, s katero na nekem makadamu prosto naredilva takoj veliko prahu, da bi skoraj prišli gasilci. Ja, vožnja tja in nazaj je bila enkratna. V pol ure sem se naučil zelo veliko, nekatere stvari pa tudi pozabil. No, ja ... zadosti, da sem znal peljati. Stric je bil ravno tako vesel in je pochljal mojega fičota. Dal mi je ključe in mi naročil, naj bom previden in da naj ne pijem piva, ker bom vozil »hudo zadevo od fičota«, ki dosega hitrost tja do 150 kilometrov na uro. Razložil mi je še pot, kjer ni policistov. Zapomnim si jo, stric pa me še pouči: »Ko se usede za volan, takoj zgrabi pas.« Naredim tako in vžgrem konjička. Dam v prvo prestavo in počasi speljujem. Stric me spet gleda. Ker je bolj malo prostora, moram obrniti, toda pozabil sem, kako se da v vzratno. Odpren šipo in vprašam strica, kako to naredim. Pokaže mi in že se počasi v drugi prestavi odpeljem. Stric mi pomaha. »Ok, stric, saj se vidva ...«, si mislim in že imam pričgan radio.

Uživam, d'best, peljem se po makadamu poti, se za trenutek ustavim sredi ceste in prižigem cigareto ... imam tudi pepelnik. Spet počasi speljem. Moja vožnja postaja vse hitrejša, spozabim se, da sem na makadamu. Naletim na dokaj oster ovinek, zame vsekakor prehud, ko se kar naenkrat že peljem samo po dveh kolesih. Fičo hoče poleteti. Situacijo poskušam obvladati, vendar je fičo spretnejši in me prevrne na bok pa na streho pa spet na bok. Drsiva po makadamu še kakih 15 metrov. Ustaviva se v leseni ograji, odpren oči in ugotovim, da sem še živ.

Se nadaljuje ...

KTM

Spomin (pri 4. letu starosti)

Mami mi da vrečko s flašo, na kateri je pisalo rum. Nato mi je dala denar in mi rekla: »Ljubček, pojdi čez most, tja kamor hodiva ponavadi.« Vedela je, da bom znal vse pravilno opraviti. Preden sem odšel, me je močno poljubila in mi rekla: »Pojdi, srček.« Odšel sem mimo vrtca, čez most do gostilne, kamor sva večkrat šla. Poznali so me vsi, tudi kelnarica, ki je bila prijateljica moje mame. Prišel sem v gostilno, vsi so me pogledali, kot da sem padel z neba. V roki sem imel vrečko s steklenico. Stopil sem do šanca, ki je bil višji od mene vsaj pol metra. Nisem videl čez šank, vsi so se mi smeiali in me kar lepo sprejeli. Nekdo me je vzel v naročje in me vprašal, kje imam mami. Povedal sem mu, da počiva. Kelnarica pa mi je dala razbilko. Dal sem denar, bilo je točno toliko, kolikor mi je mami sprijem gosti sok. Spil sem, dal me je dol, vzel sem vrečko, jih vse skupaj še enkrat pogledal. Bili so nasmejani in mi pomahali. Pomahal sem nazaj in odšel. Steklenica se mi je zdela zelo težka, vendar mi je kar šlo. Bila je že tema. Moral sem nazaj čez most. Proti meni sta se približevali po dve luči, in ko ju ni bilo več, sem vedel, da grem lahko čez cesto. Polovico ovir sem sem na cilj. Mami je bila vesela, objela me je in mi dala ljubčka. Vzela je steklenico, jo odprla in si natočila pijačo. Usedel sem se zraven nje in jo opazoval. Tako je spila dva kozarca, postala je dobre volje. Prižgala je nekakšen okrogel radio in bila sva vesela.

KTM

Spoznavanje novega prijatelja v zavetišču na Poljanski

Pred nedavnim je prišel v zavetišče mladenič, po imenu Žiga Kosec. Pripeljal ga je vodja zavetišča gospod Boris, da nadomesti socialnega delavca pri odsotnosti zaradi dopusta. Ko sva imela čas, sva se spoznala pobliže, ugotovila, da je Žiga popolnoma navdušen nad našim uredništvom in meni, da smo zmeraj boljši. Čez nekaj dni po malo daljšem pogovoru me je vprašal, če pri nas v uredništvu sprejemamo prispevke, ki bi bili v obliki poezije ali kaj podobnega. Odgovoril sem mu, da je dobrodošel pri nas vsakdo, ki je pripravljen sestaviti kaj za naše bralce. Sprejeli smo ga z velikim navdušenjem in mu zaželeti dobrodošlico. Kot predstavitev nam je sestavil nekaj zelo prijetnega, kar nas je še posebej razveselilo – in to bodo njegovi prvi verzi, objavljeni v našem časopisu. Želimo mu, da bi še naprej sodeloval v našem društvu in tako uspešno napredoval pri pisaju pesmi.

Toni Meško

Pogreb

So šli za pogrebom in objokovali, na koncu vsi bomo podrušo končali. Pridušen šepet in vrsta ubrana. Iškreno sožalje in zbogom vsi naši. Prižgimo mu svečko še zadnjic, v slovo. Župnik-lažnivec nas vse prepričuje, da vzel ga je bog k sebi, gor v nebo. Kaj pa žalujoci in vsi preživelci? Spomine jim kmalu odplavil bo čas, izsušil bo solze, prekinil trpljenje, pred vsako smrtjo bilo je življenje.

Žan-Krt

V seriji prispevkov rubrike »Pred 100 leti« bomo objavljali različne časopisne prispevke na teme brezdomstva, beračenja, revščine, socialnega varstva, stanovanjske problematike. Ti prispevki bodo ponatisnjeni iz starih slovenskih časopisov, predvsem iz *Slovenskega naroda* in *Slovenca*, pa tudi iz *Jutra*, *Večera* in drugih manj znanih časopisov. Poiskali bomo ustrezne prispevke, ki so v teh časopisih izšli »pred 100 leti« oz. v času od leta 1873 do 1940. Ob tokratnem ponatisu prispevka iz Slovenskega naroda se sprašujemo, koliko (sadističnega) zadovoljstva si človek zaslubi za miločino 10 vinarjev?

KRALJ & KRALJICA

KRALJ

NE PREPEVAM SI KAR TAKO,
V BRADO SI BRUNDAM,
SRCE MI IGRA ZATOREJ.
MOJ KORAK JE LAHKOTEN,
KAR ZAPLESAL BI, ZDAJ VEM,
ZDAJ SEM TRDNO PREPRIČAN.
SAJ SI DOKAZALA, DA VEŠ,
KAJ V SRCU DOLGO ČUVAM ZATE.
ZDAJ, KO VEŠ, DA VEM, DA VEŠ,
SO NAMA ODPRTA VRATA
IN TI VEŠ ZAKAJ VEVA OBA!

KRALJICA

KAKO LAHKO TVOJE SRCE GOVORI TEBI ČE GA SLIŠIM JAZ
KAKO LAHKO TVOJE SRCE BIJE TEBI ČE GA OŽIVLJAM JAZ
LAHKOTEN ...
PREPRIČAN ...
VEDOČ ...
KO ME NAPOLNIŠ VEDOČ
KO SE LJUBIŠ PREPRIČAN
IN LAHKOTEN ODPLOVEŠ.
TAKRAT GA SLIŠIŠ TII!

Beraška beda in človeška neusmiljenost. Iz Žubine pri Vel. Gabru: 21. t. m. je bil Žubini semenj. Ob semanjih dnevih je povsod dosti beračev in tako jih je bilo tudi tukaj. Neki ubožec je poprosil nekega fant, katerega ime nam ni znano, da bi mu podaril krajcar; ker se je fant obotavljal in mu ga ni hotel dati, rekel mu je berač, da ga sme enkrat s palico udariti, ako mu da dvajset vinarjev. Fant je na to beraču takoj odštel dvajset vinarjev, in mu jo je prisolil s palico, ne pre malo pa tudi ne preveč. Ko je pa to komedijo zapazil posestnik in občinski odbornik Razdrh iz Brega je tudi on pristopil in ponudil beraču deset vinarjev, ako ga sme tudi on enkrat udariti. Seveda pod pogojem, da mora berač zgornjo obleko odganiti in se nasloniti čez ograjo. Sestradani berač je bil zadovoljen, misleč, da ga ne bo nič bolj zbolelo, kakor ga je preje. Razdrh je vzel gorjačo ter jc berača z vso močjo udaril: tako ga je udaril, da se je berač skoro nezavesten zgrudil v blato. Razdrh se je pa po hvalil, da zna bolj udariti, kakor prejšnji fant, češ, da je tako udaril da se je zlomila palica. Poleg stoječi ljudje so se nad tem surovim in neusmiljenim človekom zgražali. — Opazovalec.

Slovenski narod, 24. 10. 1912.

Janko in Tanja

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditv! kraljuulice@gmail.com

Predavanja

Kaj: Pot duhovne samouresničitve
Kje: Vodnikova domačija, Vodnikova 65
Kdaj: 2. 10., ob 19h

Kaj: Open mic večer (Poješ? Plešeš?
 Repaš? Breakaš?)
Kje: Diskoteka Global, Ljubljana
Kdaj: 4. 10., ob 20h

Kaj: Klubski večer (dj Lovro)
Kje: Piano bar, Ljubljana
Kdaj: 5. 10., ob 21h

Glasba

Ostalo

Kaj: Mongolija (fotografska razstava)
Kje: KUD France Prešeren, Karunova 14,
 Ljubljana
Kdaj: 2. 10., ob 21h

Kaj: Narava-Zdravje (sejem)
Kje: Gospodarsko razstavišče, Ljubljana
Kdaj: 4. 10.-7. 10., ob 10h

Kaj: Narejeno v produksijski šoli! (delavnica)
Kje: Producjska šola, Jarška 44, Ljubljana
Kdaj: 11. 10., ob 10h

Kaj: Svetovni dan boja proti revščini
Kje: Prešernov trg, Ljubljana
Kdaj: 17. 10.

13. mednarodni festival sodobnih umetnosti – Mesto žensk (3. 10.-13. 10. 2007)

Kaj: Humor dela (razstava: Melanie Bonajo, Anetta Mona Chisa, Lucia Tkacova)
Kje: Galerija Škuc, Ljubljana
Kdaj: 3. 10., ob 20h

Kaj: Jaz? Ti? Ne! Ono! (razstava: Myriam Laplante, Tejal Shah)
Kje: Moderna galerija/Mala galerija, Ljubljana
Kdaj: 5. 10., ob 20h

Kaj: DJ večer z Miho Zadnikarjem (in memoriam Alice Coltrane)
Kje: Kavarna Sem, Ljubljana
Kdaj: 3. 10., ob 22h

Kaj: Elektro-disko-trash koncert (Starke, Stink Mitt)
Kje: Menza pri koritu, Metelkova, Ljubljana
Kdaj: 13. 10., ob 22h

Kaj: Otvoritev javne instalacije Kapital raste (Peta Feriancova + ognjeni performans (Gwendoline Robin)
Kje: Trg republike, Ljubljana
Kdaj: 4. 10., ob 19.30

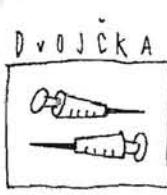
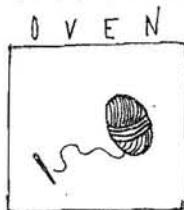
Kaj: Projekcija kratkih animiranih filmov Lizika Lezbijka
Kje: KUD France Prešeren, Karunova 14, Ljubljana
Kdaj: 6. 10., ob 21.30

Kaj: Barska intervencija Šov dveh vdov (Narobov)
Kje: Kavarna Sem, Ljubljana
Kdaj: 8. 10., ob 23h

Kaj: Javni literarni performans Ambicije mlade ženske (Lady Gaby)
Kje: Avtobus LPP, št. 9
Kdaj: 13. 10., ob 22h

ULIČNI HOROSKOP

avtor* Gregor B. Hann

On
 Zdaj ko ste se dobro odpočili, je vaša dolžnost, da zgrabite za delo, ki vam bo prineslo kar nekaj finančnih uspehov. Tudi v ljubezni pričakujte veliko uspeha. Obeta se vam nepozabna ljubezenska romanca.

Ona
 Nekoliko ste v skrbi za svoje zdravje, toda le brez skrbi, vse bo še dobro. Kar ste sejali v preteklosti v svojem zakonu in službi, se vam bo še dobro obrestovalo. Z uspehi kar nadaljujte.

On
 Z glavo skozi zid se pač ne da, toda z malo razuma boste vseeno izkoristili lepo priložnost, ki se vam ponuja. Uspehi ne bodo izostali. Tudi partnerica bo z vami zadovoljna.

Ona
 Obeta se vam neko prijetno doživetje, ki ga zlepa ne boste pozabili. Nekdo vas skrivoma opazuje in občuduje. Mar veste, kdo bi to lahko bil?

On
 V službi boste imeli kar nekaj težav s sodelavci. Ko bo stvar odšla v pozabovo, boste svobodno zadihalni. Obeta se vam križarjenje po Dalmaciji.

Ona
 Ljubljena oseba vas nenehoma opazuje pri vašem delu. Zelo vas ima rada. Toda vi se obnašate, kot da tega ne vidite. Le kdaj boste to uvideli? Ozrite se naokoli in videli boste zaklade ljubezni. Splačalo se vam bo!

On
 Že kar nekaj časa vas muči neka skrb za preživetje, toda le brez skrbi, na koncu se bo še vse rešilo. Za vsako boleznen rastev zdravilna rožica, zato se bo našla tudi za vašo skrito ljubezen.

Ona
 Nekljubězenski dogodek vas bo vrgel s tira, toda ta dogodek bo ostal v vašem srcu nepozabljeni, saj bo rezultat prišel čez devet mesecev. Dobili boste sinčka! Tudi s partnerjem se bosta zelo razumela. Pazite na zdravje – ne smete kaditi!

On
 Kar tako naprej in uspeh ne bo izostal – bodite še naprej ukazovalni do podrejenih in zmaga vam ne uide. Pazite pa tudi na zdravje. Denar bo pritekal počasi, ampak zagotovo. Obeta se vam službeno potovanje.

Ona
 Kot ranjena zver se boste borili za popolno samostojnost in neodvisnost svojega življenja, vendar pazite – brez vašega partnerja ne gre. Tudi on vam lahko stoji ob strani. Igrajte igre na srečo, splačalo se vam bo.

On
 Zgodilo se vam bo nekaj, česar niste pričakovali. Toda to bo dobrodošlo, saj trenutno živite zelo skromno. S partnerjem pojrite nekam na potovanje in uživajte.

Ona
 Za trenutek odloži delo, ki vam je bilo naloženo, in si dajte duška. Delo bo počakalo. Nekd goji simpatijo do vas, toda ne upa si napraviti prvega koraka. Ali mu bo prisluhnili?

OGLASNA DESKA

Odeje, spalne vreče in zimska oblačila z veseljem sprejmem na uredništvu Kraljev ulice na Poljanski 14, saj se mrzli dnevi neutrudno bližajo.
Hvala vsem!
Uredništvo, 059 022 503

Hvaležen bom za kolo v voznom stanju, ki ga potrebujem za vožnjo v službo.
Andrej, 040 347 475

V Ljubljani iščem prostor za postavitev bivalne prikolice s predprostорom, v kateri bi lahko bival.
Jan, 040 938 709

Prijažen par s Primorske, gospa Meri in gospod Silvo sta nam podarila ogromno stvari za prihajajočo zimo, za kar se jima iskreno zahvaljujemo.
Kralji ulice

50-letna gospa brez strehe nad glavo bi najela sobico za skromno protiplačilo ali za pomoč v gospodinjstvu ali na vrtu. Vsi, ki bi mi lahko pomagali, prosim, pokličite v uredništvo od 10h-12h ter od 15h-16h na tel. št. 059 022 503.

Irena

Sem 35-letna ženska, iščem sobo v okolini Ljubljane za skromno protiplačilo ali pomoč v gospodinjstvu. Vsi, ki bi radi pomagali, pokličite na telefonsko številko Kraljev ulice: 059 022 503, od ponedeljka do petka od 10h-12h ali od 15h-16h. Vnaprej se vam najlepše zahvaljujem!

Andreja

Urejen moški srednjih let išče sobo ali skromno garsonjero v Ljubljani za minimalno plačilo ali pomoč pri urejanju hiše in vrta.
Jan, 040 938 709

Spoštovani bralci! Na uredništvu Kraljev ulice bomo veseli ostankov volne in kakšnih pletilk, s bodo naše uporabnice lahko kaj splette. Hvala katerimi si nadvse! Kraljevski telefon: 059 022 503

Računovodja išče delo na svojem področju ali kakršenkoli drugo delo – tudi čiščenje, pomoč v gospodinjstvu in podobna opravila.
Jan, 040 938 709

ilustracije* Damjan Majkić

TEHTNICA

SKORPIJON

STRELEC

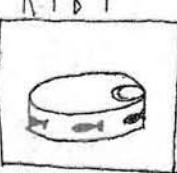
KOZOROG

VODNAR

RIBI

On
Le zakaj se bojite prihodnosti, če pa vani zvezde tako dobro kažejo? Ne bodite tako pesimistični, saj za vsakim dežjem posije sonce. Tako bo sonce sreče tudi vami posijalo v ljubezni, zdravju in pri denarju.

Ona
Tudi vam zvezde dobro kažejo, le da se vi tega toliko ne zavedate. Nekdo, ki je rojen v znamenju leva, vas občuduje in spreminja vaše delo. Ali mu boste sledili?

On
Sedaj ko ste napravili zelo lepo delo, imate možnost s svojo boljšo polovico odpotovati na daljše potovanje. Spoznali boste zelo dobro in znano osebnost iz sveta estrade.

Ona
S svojim jezikom očitno zname prepričati tudi tiste, ki vam na splošno ne verjamejo. Pojdite med politike, ustanovite stranko nezaposlenih, lahko celo zmagate na volitvah za predsednika države. Vaš partner bo dal glas za vas že kar v postelji.

On
Pri denarju pazite na veliko porabo, tudi na zdravje pazite. Toda kljub temu se vam obeta nekaj lepega – čudovita ljubezenska avantura z osebo, ki je rojena v znamenju ovna.

Ona
Zdaj ko ste se delno odpočili, boste zavihali rokave in pošteno delali. Zvezde vam kažejo uspeh pri delu, ki je povrhu vsega že zelo lepo. Ljudje ga bodo cenili, saj vas tudi osvobaja. Pri ljubezni je pač tako, da vas nekdo na skrivaj opazuje. Ali veste, kdo je to? Tudi pri denarju bo boljše, zato igrajte loto!

On
Glede na vaš način življenja boste končno dobili tisto, kar vam pripada, saj ste tako ali tako potrebeni korenite spremembe. Mar boste sprejeli ponujeno? Kajti ura zamujena ne vrne se nobena. Pazite na zdravje!

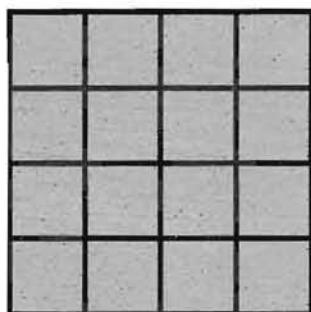
Ona
Ker ste ga prej lomili, morate zdaj to popraviti, vendar se vam obeta rešitev – predvsem na čustvenem področju. Srečali boste nekoga iz časa osnovne šole. Saj poznate ta pregor: Če ljubezen ne gori, pa tli.

On
Zvezde vam na začetku meseca ne kažejo najbolje, toda na sredini boste zaživeli, kot bi bili prerojeni. Pazite na zdravje in ukvarjajte se s to dejavnostjo, s katero ste se do zdaj. Tudi denar pride, igrajte športno stavno.

Ona
Glede na to, kako ste živel zadnje čase, vam zvezde kažejo še naprej takšno, dokaj zanimivo in dinamično življenje – pač takšno, kakršnega imate najraje. Zdravje bo normalno. Sledi turistična avantura.

On
Skrbi so odveč, kar se vam bo zelo obrestovalo za vaše delo v službi. Pazite na zdravje, to je najbolj pomembno, in na dobre odnose doma, v družini. Zvezde kažejo, da je denar na vidiku. Prav tako otrok.

Ona
Zdaj ko ste se pozdravili, predvsem v odnosih s partnerjem, vam bo občutno lažje pri srcu in uspeh ne bo izostal. Kmalu boste videli rezultate, ki bodo zelo dobrni za vas in partnerja. Izogibajte se obrekovalcem.

Magični lik

Vodoravno in navpično:

1. *lakota, stradež*
2. *me slovenske pevke Baruca*
3. *moško židovsko ime*
4. *naziv tovarne sokov iz Mirne na Dolenjskem*

Gregor B. Hann

	4	2					
9	8			1	5		3
3			9				4
		3			7		
9			6				8
	3			2			
7			1			5	
8	6	9			1	2	
				6	8		

Spremenimo besedo kurba iz grde v simpatično

Beseda kurba se po vsej verjetnosti sliši zelo zelo grdo. Izrečena beseda kurba pomeni zelo veliko žalitev ženskega spola. Ne bom se spuščal v detajle ... Od danes naprej naj bo beseda kurba ženskam v ponos. Ta beseda naj pomeni globoko spoštovanje, ljubezen in srečo. Dame, ko vam bo nekdo izrekel besedo kurba, vedite, da ste zelo seksi in spoštovane in da ima moški, ki vam je to besedo izrekel, veliko potrebo po nečem.

KTM

Politika je tako velika kurba, da imajo ob njej še prostitutke kompleks manjvrednosti.

Gregor B. Hann

Ena noro genialna

Možakar uživa v noro hitri vožnji, ko nenadoma odleti eno od sprednjih koles. Uspe mu brez škode ustaviti prav pred norišnico. Stopi do kolesa in vidi, da so odlomljeni vsi štirje vijaki. Strmi v kolo in ne ve, kaj naj z njim, saj rezervnih vijakov ni imel. Prizor opazuje norec in se smeji divjaku:

»Si pa res butast!«, se zareži skozi okno. »Iz vsakega zdravega kolesa vzemi en vijak, tako dobiš tri vijake, priviješ četrto kolo in se veselo odpelješ do prvega mehan 'karja, a ne, butelj butast!«

Ogovorjeni se presenečeno zastrmi v režeči se obraz in priznavajoče reče: »To je pa naravnost genialna rešitev. Sploh mi ni jasno, kako to, da ste tam notri?« »Oooo, jaz pa to prav natanko vem! Ni mi pa jasno, kako to, da si ti zunaj?!«

Kralj 'O Tone Prvi

Navodilo za SUDOKU je preprosto: v vsak stolpec, v vsako vrstico in v vsak 3x3 kvadrat vpišite številke od 1 do 9, v vsakem stolpcu, vrstici ali 3x3 kvadratu pa se vsaka številka lahko pojavi le enkrat.

		8			9	1		
4	1						2	
					7	6		8
6	1			4			5	2
			2	8	6			
8	7			9			3	6
3		6	9					
	9					3	6	
		5	6				9	

POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjen magični lik ali sudoku pošljite na naslov Društvo Kralji ulice, Poljanska 14, 1000 Ljubljana in se potegujte za zanimive nagrade: stripovski zvezek »Street s-trip-nik« ali CD »Odpeti pesniki« - pesmi Daneta Zajca ali Srečka Kosovela ali CD Svetlane Makarovič v izvedbi Janje Majzelj »Kako postaneš glavni« (Glasbeno društvo Kuhnha).

BLACK ANGEL

REAL STORY. BY NIK*

BILA SI GRAJSKA PRINCESA,
SČRNIMI DOLGIMI LASMI, KOT
ZAVESA

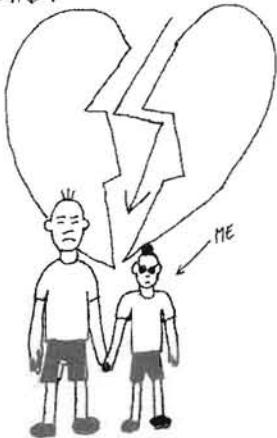
TJA TE JE POSLALA
KOMISIJA

KNEZ ANGEL®
PSIHATRICKA BOL
DOŠMRTNA KAZEN
BREZ MOŽNOSTI IZ
OCENA
KOMISIJE

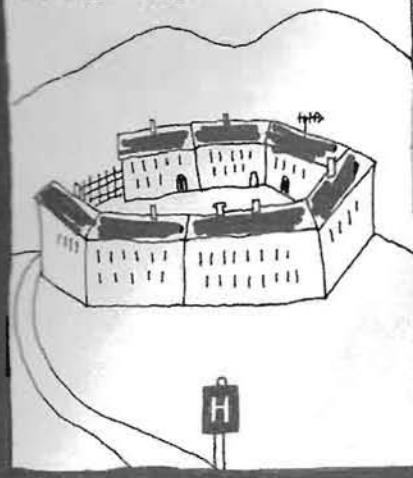
KER SI PREVEC PILA

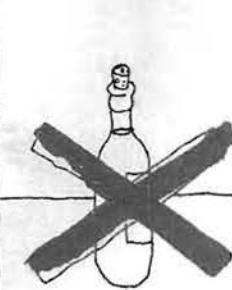
KO IZGUBILA SIVDA
SINA

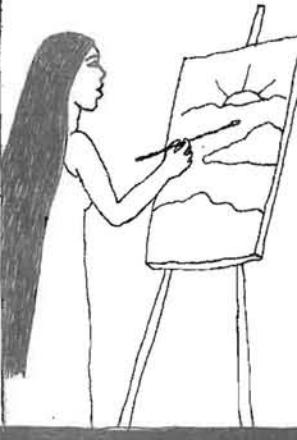
POSLALI SOTE V GRAD
HRASTOVEC

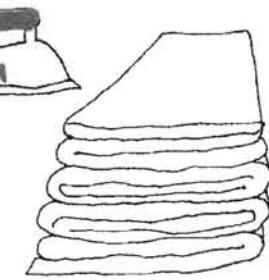
KJER ALKOHOLA
NI BILO VEC

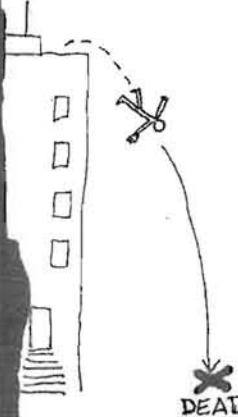
BILA SI SLIKARKA

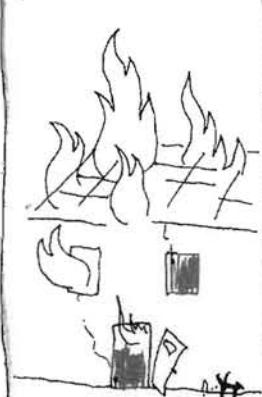
IN LIKALKA, INSPIRACIJO
ZA SLIKAT SI DOBILA
KO SI BELE RTUHE
ZLOŽILA

IMEA SI ŠE ENGA
SINA, KI GA VZELA
JE GLOBINA

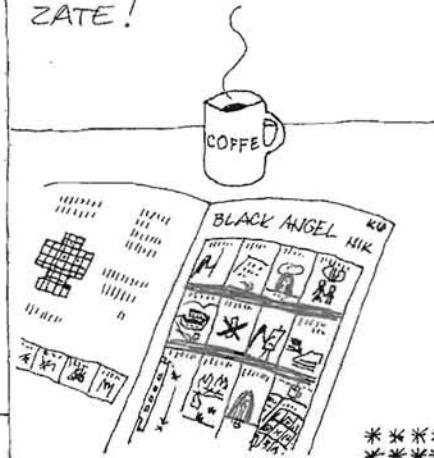
HISA NAM JE
IZGORELA

INTI SI ZELO TRPELA....

TVOJ SIN SE JE SPOMNIL
NATE IN NARISAL TA STRIP
ZATE!

*****

foto: Jaka Češmič, Dnevnik

**Zakaj so velika srca tako krhka,
da ne vem, kako naj jih primem?**

Matilda M. Dobro